

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Edi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: office@ccdab.ro**Director:****Prof. Dărămuș Eugenia Marcela****Redactor șef:** prof. Oros Ligia Elena**Redactori:** prof. Crișan Monica, prof. Popa Ramona Claudia, prof. Nandrea Maria, doc. Cutean Irina**Colaboratori:** insp. gen. prof. Sandu Cornel

Conf. univ. dr. Panaite Ovidiu

Tehnoredactare: administrator patrimoniu Palcu Elena Virginia**Corectura:** Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

SUMAR

„ETwinning și dincolo de el” sau despre utilitatea integrării câtorva instrumente digitale în activitățile școlare și extrașcolare 3
- Prof. Bădău Georgeta

Calitate, inovație și progres în educație – studiu de specialitate – Dir. prof. Berbece Anca Ștefania 5

Ziua internațională a persoanelor cu dizabilități – Prof. Goldschmidt Erika 7

Model de instruire digitală: blended learning – Prof. Jurca Mirela 9

Elevi de la Liceul cu Program Sportiv „Florin Fleșeriu” Sebeș, în vizită la un schimb de bune practici în Anker, Turcia, 7-12 decembrie 2025, partener în proiectul Erasmus+ „Pass, attack, shoot score!” alături de licee sportive din Bulgaria și Turcia – Prof. Popa Diane 10

Parteneriatul școală-familie la clasa a IV-a: autonomie, excelență și tranziția la gimnaziu – Prof. înv. primar Schiau Elena 14

Poveștile copilăriei – activitate opțională la grupa mare „Voiniceii”, nivelul II – 5-6 ani - Prof. ed. timpurie Sîmedru Delia Dorina, prof. ed. timpurie Filimon Anișoara 16

Sărbătorind nașterea regelui rock`n`roll – Prof. Toader Berindeu Andreia 19

Modalități de integrare a copiilor din medii defavorizate – Prof. înv. primar Ludoșan Rozalia 20

Fișă de activitate în cadrul programului educațional județean „Îmi pasă de tine!” – Prof. ed. timpurie Morariu Mihaela Elena 22

Teaching writing as a foundational skill in high school english – Prof. Selyem Alexandru Cornel 23

Incluziunea la clasă – o șansă pentru fiecare – Prof. Ștef Alina Angelica 26

Poveștile codului: o călătorie europeană de la piese de lego la roboți autonomi – Prof. Teban Laura Diana 28

Gândurile Reginei Maria – flowers of blessing – Prof. Apostol Nicoleta	29
Metode de predare privind educația incluzivă – studiu de specialitate – Prof. înv. primar Bălan Elena - Lăcrămioara	31
Studiu de specialitate: dezvoltarea inteligenței emoționale a elevilor din ciclul primar prin intermediul activităților de la disciplina educație civică – Prof. înv. primar Bocșa Aurelia - Georgeta	33
Prevenirea și combaterea bullyingului în învățământul primar – Prof. Cernat Marinela Eugenia	35
Personalități care au schimbat lumea: Dimitrie Cantemir și Inocențiu Micu Klein – Prof. Buta Iuliana	36
Metode activ-participative ale predării / învățării istoriei în învățământul primar – Prof. înv. primar Filip Simona	40
Abordări ale problematicei basmului în literatură – Prof. Gherghin Delia	43
Mihai Eminescu în memorialistica lui Ioan Slavici – Prof. Moldovan Alina Valentina	46
Școala participă la menținerea unui mediu curat – Prof. înv. primar Todea Floare	48
Creativitatea și stimularea ei în perioada școlarității – Prof. Țuculete Marinela	49
Rolul inteligenței artificiale în progresul educațional al elevilor de liceu și dezvoltarea competențelor antreprenoriale – Prof. dr. ing. Ruscă Marcel	50

«ETWINNING ȘI DINCOLO DE EL» SAU DESPRE UTILITATEA INTEGRĂRII CĂTORVA INSTRUMENTE DIGITALE ÎN ACTIVITĂȚILE ȘCOLARE ȘI EXTRAȘCOLARE

Prof. Bădău Georgeta, Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia

Lucrez într-o instituție de învățământ care a primit în anul 2025 titlul de «Școală eTwinning», iar una dintre misiunile noastre este aceea de a împărtăși din experiența și practicile noastre pedagogice nu doar membrilor propriei comunități educative, ci și cadrelor didactice din alte școli.

În spiritul acestei misiuni, în calitate de profesor de limba franceză și Ambasador eTwinning pentru județul Alba, am conceput o serie de ateliere on line gratuite intitulată «eTwinning și dincolo de el: 5 ateliere gratuite de inițiere în utilizarea unor instrumente digitale în proiectele eTwinning și în alte proiecte școlare»

Ateliere oferă participanților oportunitatea să pășească într-un spațiu creativ unde tehnologia devine un aliat, nu un obstacol și de unde profesorii vor pleca spre clasele lor cu mini-proiecte gata de folosit, dar și cu încrederea că pot integra ușor și eficient instrumentele digitale experimentate în activitatea lor cotidiană.

Atelierele se desfășoară în zilele de joi, între 17,30 și 19,30, la date convenite cu cei care își exprimă în timp util dorința de a participa.

Activitățile se desfășoară on line, pe platforma Google Meet.

Condițiile de participare, suportul de curs și recomandările de resurse pentru autoformare sunt publicate pe digipadul <https://digipad.app/p/1467745/388d80f49225d8>

Atelier 1: Explorăm DigiPad împreună

Data: decembrie 2025

5 min – Introducere

- Prezentarea obiectivelor atelierului
- De ce este util DigiPad în activitățile didactice
- 3 exemple scurte de utilizare în diferite contexte educative

5–10 min – Descoperirea platformei (La Digitale)

- Prezentarea interfeței
- Cum se creează un cont și cum se deschide un panou nou DigiPad

15–20 min –

- Fiecare participant creează un panou
- Fiecare participant personalizează designul (teme, fundal, layout)
- Fiecare participant adaugă resurse: text, imagini, linkuri, fișiere, videoclipuri

5-10 min – Împărtășire și exemple inspiraționale

- 2 profesori prezintă panoul creat

5 min – Concluzii și resurse

Atelier 2: Crearea și partajarea de fișere audio mp3 on line cu Vocaroo

Data: ianuarie 2026

5 min – Introducere

- Prezentarea obiectivelor atelierului
- De ce este util Vocaroo în activitățile didactice
- 3 exemple scurte de utilizare în diferite proiecte

5-10 min – Descoperirea platformei Vocaroo

- Prezentarea interfeței: butonul de înregistrare, butoanele de redare, descărcare și distribuire.

15-20 min

- fiecare participant înregistrează un mesaj scurt (30 sec – 1 min).
- fiecare participant ascultă, șterge sau reînregistrează dacă e nevoie.
- fiecare participant încarcă și descarcă fișierul audio.
- fiecare participant creează link sau cod QR.
- fiecare participant partajează linkul cu colegii (comentariu în rubrica Evaluarea atelierului)

5-10 min – explicarea modului în care se poate realiza un montaj de fișiere audio cu La Digitale**5 min – Concluzii și resurse****Atelier 3: Crearea unor cântece cu Suno**

Data: februarie 2026

5-10 min – Introducere

- Prezentarea obiectivelor atelierului
- De ce este util Suno în activitățile didactice
- 2 exemple scurte de utilizare în diferite activități didactice/proiecte

5-10 min – Descoperirea platformei Suno

- Prezentarea interfeței: scrierea textului, alegerea stilului muzical și a vocii.

15-20 min

- fiecare participant alege o poezie preferată/creează o poezie cu IA
- fiecare participant transformă în cântec poezia aleasă
- fiecare participant partajează linkul cu colegii (comentariu în rubrica Evaluarea atelierului)

5-10 min – Concluzii și resurse**Atelier 4: Crearea unor documente cu imagine animată și voce cu Vidnoz**

Data: martie 2026

5-10 min – Introducere

- Prezentarea obiectivelor atelierului
- De ce este util Vidnoz în activitățile didactice
- 2 exemple scurte de utilizare în diferite activități didactice/proiecte

5-10 min – Descoperirea platformei Vidnoz

- cum se încarcă sau generează imaginea, cum se adaugă voce și mișcare.

15-20 min

- fiecare participant alege o imagine sau creează una simplă cu IA
- fiecare participant adaugă text/voce și generează animația.
- fiecare participant partajează linkul cu colegii (comentariu în rubrica Evaluarea atelierului)

5-10 min – Concluzii și resurse**Atelier 5: Crearea unui document colaborativ de tip Framapad**

Data: aprilie 2026

5-10 min – Introducere

- Prezentarea obiectivelor atelierului
- De ce este util un document colaborativ de tip Framapad în activitățile didactice
- 2 exemple scurte de utilizare în diferite activități didactice/proiecte

5-10 min – Descoperirea platformei

- prezentarea interfeței Framapad: crearea unui document, atribuirea unui nume și a culorilor pentru participanți.
- explicarea funcțiilor principale: editare simultană, chat, salvare, export.

15-20 min

- se creează un document de lucru pentru grup

- fiecare participant adaugă text în timp real
- se observă editarea simultană, chat-ul și se evidențiază contribuțiile
- fiecare participant creează un Framapad și partajează linkul cu colegii (comentariu în rubrica Evaluarea atelierului)

5-10 min – Concluzii și resurse

Toate instrumentele propuse au fost experimentate cu elevii în diferitele proiecte eTwinning la care am participat de-a lungul anilor și/sau în orele de limba franceză. Voi continua această activitate de benevolat, deoarece am convingerea că într-o lume în care elevii răspund cel mai bine la activitățile vizuale, colaborative și dinamice, profesorii au nevoie de instrumente care să transforme ideile bune în experiențe de învățare eficiente.

CALITATE, INOVAȚIE ȘI PROGRES ÎN EDUCAȚIE -STUDIU DE SPECIALITATE-

Dir. prof. Berbece Anca-Ștefania, Șc. Gim. Măgura, Mihăești, Jud. Vâlcea

Învățământul actual, urmărește abordarea integrală a copilului și a educației sale, nediscriminarea educației, implicarea familiei și a comunității în educația copilului, dezvoltarea politicilor educative de responsabilizare, precum și dezvoltarea organismelor societății civile care să promoveze alternative educaționale specifice vârstei. Astfel elevii vor deveni parteneri ai dascălului, întregul colectiv devenind o comunitate liberă și eficientă. Elevul trebuie lăsat să comunice liber în legătură cu ceea ce a înțeles din lecție, să explice cu cuvintele sale, dascălul constatând astfel creativitatea, inteligența elevului. Obținerea succesului școlar presupune o adaptare cu dublu sens: pe de o parte a copilului la activitatea școlară, iar pe de altă parte a școlii la factorii interni ai acestuia. Deci este necesar să adaptăm la particularitățile elevilor activitatea didactică (a conținutului ei, a metodelor folosite și a formelor de desfășurare). Cunoașterea particularităților psihofizice ale elevilor reprezintă condiția necesară adaptării strategiilor de tratare diferențiată a elevilor. Reușitele noastre vor fi cu atât mai mari, cu cât pătrundem mai adânc în viața elevilor noștri, le cunoaștem stările sufletești, slăbiciunile, năzuințele personale.

Este dovedit faptul că factorul principal al performanțelor și unul dintre elementele cheie ale competitivității îl reprezintă calitatea. Succesul întregii activități derulate în instituțiile de învățământ depinde în mare măsură de modul în care se asigură un management adecvat al calității. Calitate în educație înseamnă asigurarea pentru fiecare educabil a condițiilor pentru cea mai bună, completă și utilă dezvoltare. Valorile calității în educație sunt: democrația, umanismul, echitatea, autonomia intelectuală și morală, calitatea relațiilor interpersonale, îmbogățirea comunității, inserția optimă socială și profesională, individul ca membru critic și responsabil al comunității. Asigurarea calității educației în context formal se realizează mai ales prin modul în care cadrul didactic organizează demersul didactic, pentru atingerea competențelor vizate de programă. În viziune modernă, rolul profesorului este de a facilita și intermedia învățarea, de a fi partener în învățare, de a-i ajuta pe elevii săi să înțeleagă, să argumenteze puncte de vedere proprii, de a alege strategii adecvate prin care să-i pregătească pe elevi să facă față și să se integreze optim unei societăți aflate într-o dinamică fără precedent.

Modalitățile de realizare a învățării urmăresc formarea de competențe și deprinderi practice cu accent pe învățarea prin cooperare. Situațiile de învățare create trebuie să-i încurajeze pe elevi să exprime puncte de vedere proprii, să colaboreze în rezolvarea sarcinilor de lucru, să-i incite la căutare. Îmbunătățirea calității educației presupune evaluare, analiză și acțiune corectivă continuă

din partea organizației furnizoare de educație, bazată pe selectarea și adoptarea celor mai potrivite proceduri, precum și pe alegerea și aplicarea celor mai relevante standarde de referință.

Metodologia asigurării calității educației precizează că asigurarea calității educației este centrată preponderent pe rezultatele învățării. Rezultatele învățării sunt exprimate în termeni de cunoștințe, competențe, valori, atitudini care se obțin prin parcurgerea și finalizarea unui nivel de învățământ sau program de studiu. Calitatea în educație este asigurată prin următoarele procese: planificarea și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării, monitorizarea rezultatelor, evaluarea internă a rezultatelor, evaluarea externă a rezultatelor și prin îmbunătățirea continuă a rezultatelor în educație. Calitatea este dependentă de valorile sociale în care funcționează sistemul respectiv de educație. Calitatea se realizează pe un anumit subiect, pentru un anumit beneficiar, după anumite interese. Valorile calității în educație: democrația, umanismul, echitatea, autonomia intelectuală și morală, calitatea relațiilor interpersonale, comunicarea, îmbogățirea comunității, inserția optimă socială și profesională, educarea individului ca membru critic și responsabil al grupului. Forța de muncă să fie competitivă, cu noi competențe în soluționarea problemelor și cu abilități cognitive. Încă persistă discrepanțe între nivelul de pregătire al elevilor din școlile rurale și cei din școlile urbane, între elevii majoritari și cei aparținând grupurilor minoritare defavorizate. Cheia spre calitatea învățământului preuniversitar constă în termenul de „adaptare”: o adaptare la vârsta elevilor, la stilurile lor de învățare, la valorile societății românești, la nevoile elevilor, la perspectivele lor de viitor, etc.

Cultivarea gândirii inovatoare a devenit o sarcină importantă a școlilor contemporane. Stimularea creativității tinerilor se poate realiza printr-o susținută și elevată pregătire teoretică și practică; dinamizarea inițiativei și muncii independente, a spiritului critic științific; dinamizarea activității de documentare și experimentare independentă; receptivitatea față de nou; pasiune pentru știință în concordanță cu aptitudinile fiecăruia. Deosebit de importantă este atitudinea profesorului, relația sa cu elevii. Aceasta implică schimbări importante, atât în mentalitatea profesorilor, cât și ceea ce privește metodele de educare și instruire. În primul rând, trebuie schimbat climatul, pentru a elimina blocajele culturale și emotive, puternice în școala din trecut. Se cer relații distinse, democratice, între elevi și profesori, ceea ce nu înseamnă a coborî statutul social a celor din urmă, apoi, modul de predare trebuie să solicite participarea, inițiativa elevilor – e vorba de acele metode active, din păcate prea puțin utilizate în școala românească.

Dascălii au un rol central în dezvoltarea unei educații de calitate. Învățarea centrată pe elev, care presupune cunoașterea îndeaproape a acestuia, a culturii, a capacităților și înclinațiilor sale către anumite domenii, reprezintă o metodă actuală care dă posibilitatea profesorului să răspundă cerințelor și nevoilor sale de cultură, precum și să-l evalueze corect. În acest caz, corectitudinea evaluării depinde în mare măsură de imaginea pe care profesorul și-o creează despre elev. Calitatea se produce, se generează permanent, se măsoară și se îmbunătățește continuu, iar organizația furnizoare de educație trebuie să asigure calitatea, să implementeze propriul sistem de management și de asigurare a calității, să se autoevalueze continuu și să propună măsuri ameliorative.

Așadar, calitatea și inovația sunt premise ale performanței în educație deoarece acestea presupun integrarea valorilor și principiilor democratice, a drepturilor și obligațiilor partenerilor, fiind conceput într-un spirit de transparență, responsabilizare și implicare, atât a școlii ca furnizor de educație, cât și a familiei – elev și părinte – ca beneficiar al serviciului educațional.

BIBLIOGRAFIE

- Bontaș, Ioan, *Pedagogie*, Editura All, București, 1994;
Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006;
Cucoș, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2002;
Nicola, Ioan, *Tratat de pedagogie școlară*, Editura Aramis, București, 200

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

Prof. Goldschmidt Erika, Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba-Iulia

În fiecare an, pe data de 3 decembrie, este marcată Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități, un moment dedicat conștientizării, respectului și promovării drepturilor tuturor persoanelor care se confruntă cu diferite tipuri de dizabilități.

La Centrul Școlar de Educație Incluzivă din Alba Iulia, această zi a fost celebrată cu o serie de activități pline de sensibilitate și creativitate, desfășurate de către elevii clasei I B, sub îndrumarea profesorului educator Goldschmidt Erika.

Scopul activităților desfășurate la clasa I B, deficiențe grave și asociate a ilustrat: dezvoltarea încrederii în sine a copiilor, oferindu-le ocazia de a-și exprima creativitatea prin lucrări artistice; îmbunătățirea abilităților motorii și senzoriale, prin pictură, lucru manual și exerciții creative; stimularea comunicării și a exprimării emoțiilor, atât prin culori, cât și prin gesturi simbolice. Învățarea valorilor empatiei, prieteniei și respectului, într-un mod accesibil și adaptat nevoilor lor; promovarea incluziunii și a acceptării diversității în comunitatea școlară; consolidarea spiritului de grup prin activități în care fiecare copil își aduce contribuția.

Fiecare activitate a fost gândită pentru a pune în valoare capacitățile, nu limitele, și pentru a arăta că fiecare copil poate străluci atunci când primește sprijinul necesar.

Povestea copiilor speciali - un fragment emoționant pentru această zi

Copiii cu dizabilități sunt adesea numiți „copii speciali” și nu întâmplător. Ei privesc lumea în felul lor, unic și profund. La clasa I B, cu deficiențe grave, fiecare elev poartă în suflet o poveste diferită: unii se luptă cu dificultăți de comunicare, alții cu limite motorii sau cognitive, iar alții au nevoie de mai mult timp ca să înțeleagă, să simtă sau să se exprime. Dar, dincolo de diagnostice, „speciali” sunt pentru că întotdeauna zâmbesc din tot sufletul pentru lucrurile mici, se bucură sincer de fiecare culoare și fiecare atingere, învață cu răbdare, în ritmul lor, iar fiecare progres este o victorie uriașă, îți oferă lecții de curaj fără să știe și îți arată că iubirea și bunătatea nu au nevoie de cuvinte.

La atelier, micile lor mâini, uneori fragile, alteori nesigure, au creat amprente, mânuțe colorate și șosete în relief. Pentru ei, acestea nu au fost doar activități, ci moduri de a spune lumii: „Și noi suntem aici, și noi putem crea frumosul.”

În centrul lor, pe coridoarele luminoase, se simte o atmosferă aparte: o combinație de inocență, voință și magie. Fiecare copil poartă o lume diferită, dar împreună alcătuiesc o poveste comună.

Activitățile desfășurate de elevii clasei I B

Panou creativ cu amprentele elevilor

Pentru a simboliza unicitatea fiecărui copil și valoarea diversității, elevii au realizat un panou creativ cu amprente, folosind pictura ca mijloc de expresie. Fiecare amprentă a reprezentat un mesaj vizual puternic: faptul că fiecare copil lasă o urmă specială în lume, indiferent de dificultățile cu care se confruntă. Panoul final a devenit o imagine colectivă a incluziunii și a apartenenței având diferite mesaje specifice acestei zile.

Coroniță de mânuțe decupate cu mesaje de încurajare

Elevii au realizat și o coroniță formată din mânuțe decupate, decorate cu mesaje de prietenie, acceptare și încurajare pentru persoanele cu dizabilități. Această activitate i-a ajutat să-și dezvolte exprimarea afectivă, spiritul de echipă și empatia. Coronița a devenit un simbol al unității și al sprijinului necondiționat.

Atelier de creație cu șosete colorate în relief

În cadrul unui atelier creativ, elevii au confecționat șosete colorate în relief, o activitate menită să stimuleze imaginația, motricitatea fină și plăcerea de a crea. Șosetele colorate sunt un simbol internațional al diversității și incluziunii, fiind adesea folosite în campanii dedicate conștientizării dizabilităților.

Prin toate aceste activități, cadrele didactice și elevii de la Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia au transmis un mesaj clar: fiecare copil merită respect, șanse egale și un mediu în care să se simtă văzut, apreciat și valorizat.

Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități nu este doar o ocazie de a reflecta, ci și o oportunitate de a crea momente care întăresc solidaritatea, înțelegerea și frumusețea diversității umane.

Rezultatele activităților

Activitățile organizate la clasa I B deficiențe grave și asociate de către cadrul didactic Goldschmidt Erika de la Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia au avut rezultate vizibile, atât în plan educativ, cât și emoțional.

Acestea au constat prin: creșterea implicării copiilor: chiar și elevii mai retrași sau cu dificultăți accentuate au participat, fiind atrași de culori, texturi și mișcări simple; îmbunătățirea motricității fine și coordonării: pictura cu degetele, aplicarea materialelor și decupajele au stimulat abilitățile motorii la nivelul fiecărui copil; exprimarea emoțiilor prin artă: copiii au reușit să transmită prin amprente, culori și forme ceea ce unii dintre ei nu pot exprima verbal; consolidarea spiritului de grup: crearea coroniței din mânuțe a fost un moment în care elevii au lucrat împreună, simțindu-se parte dintr-o echipă; creșterea încrederii în sine: fiecare lucrare finalizată a fost o mică victorie, un motiv de mândrie și bucurie; promovarea acceptării și a diversității: mesajele de încurajare și simbolul șosetelor colorate au ajutat copiii să înțeleagă că diferențele nu separă, ci aduc valoare.

Creațiile finale panoul cu amprente, coronița de mânuțe și șosetele colorate în relief au devenit dovezi vizibile ale potențialului lor și ale frumoasei lor creativități, care ne învață, pe toți, să fim mai buni.

Atmosfera din clasă a fost una caldă, veselă și profund emoționantă. În ciuda dificultăților fiecărui copil, ziua s-a transformat într-o adevărată sărbătoare a sensibilității și a diversității. Clasei i-a dominat bucuria, copiii au râs, au atins culorile cu curiozitate și au privit cu ochii mari tot ceea ce se întâmpla în jur. S-a simțit o energie specială, în care cadrele didactice au reușit să creeze un spațiu sigur, calm și încurajator pentru fiecare elev. Mânuțele mici, uneori tremurânde, lucrau cu seriozitate, iar la final erau ridicate cu mândrie, arătând ce au reușit să creeze. Pictura a adus o

atmosferă ludică, iar decupajele au creat momente de concentrare dulce, acompaniate de încurajările blânde ale profesorilor. Atelierul de șosete colorate a adus multe zâmbete, copiii erau fascinați de forme, texturi și combinații de culori.

În tot acest timp, profesorul educator a fost ghid, sprijin, dar și parte activă din entuziasm. În clasă a domnit o armonie plină de căldură, în care fiecare copil s-a simțit respectat, apreciat și iubit.

MODEL DE INSTRUIRE DIGITALĂ: BLENDED LEARNING

Profesor Jurca Mirela, Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

Blended Learning, este modelul de instruire digitală care combină predarea tradițională față în față cu activități online, oferind o abordare flexibilă și eficientă. Acest model se potrivește perfect pentru disciplina **limba engleză**, deoarece permite elevilor să exerseze competențele lingvistice în mod autonom, dar și să interacționeze direct cu profesorul și cu ceilalți elevi pentru a-și consolida cunoștințele.

Utilitatea în predarea limbii engleze

1. Personalizarea învățării: Blended Learning permite diferențierea instruirii. Profesorul poate alocă sarcini online personalizate, adaptate nivelului fiecărui elev. De exemplu, un elev cu un nivel mai avansat poate fi îndrumat către articole de specialitate și podcasturi, în timp ce un elev cu un nivel de începător poate primi exerciții de gramatică de bază și fișiere audio simplificate. Această abordare personalizată ajută la îmbunătățirea rezultatelor.

- **Dovadă empirică:** Studiul realizat de către Universitatea Columbia în 2018 a arătat că studenții care au folosit un model de învățare mixtă au avut rezultate mai bune la testele standardizate de limba engleză, comparativ cu cei care au urmat doar cursuri tradiționale.

2. Eficiența timpului în clasă: Prin mutarea unor sarcini tradiționale (cum ar fi ascultarea unei înregistrări audio sau vizionarea unui videoclip) în mediul online, timpul petrecut în clasă poate fi folosit pentru activități mai interactive, cum ar fi conversațiile libere, dezbaterile sau jocurile de rol. Acest lucru optimizează timpul de predare și încurajează elevii să vorbească engleză.

- **Dovadă empirică:** Un raport al Centrului de Cercetare Educațională Digitală din Marea Britanie a demonstrat că școlile care au adoptat modelul Blended Learning au raportat o creștere cu 25% a participării elevilor la discuții și la activități interactive, deoarece timpul de predare este mai bine distribuit.

3. Dezvoltarea autonomiei și a competențelor digitale: Utilizarea platformelor online, a aplicațiilor și a resurselor digitale (dicționare online, bloguri, forumuri) dezvoltă competențele digitale ale elevilor. Aceștia învață să-și gestioneze propriul proces de învățare, să devină mai responsabili și mai autonomi.

- **Dovadă empirică:** Cercetătorii de la Michigan State University au observat că elevii care au participat la un curs de limba engleză în sistem Blended Learning au arătat o creștere semnificativă a autonomiei. Aceștia au devenit mai capabili să-și identifice singuri lacunele de cunoștințe și să caute soluții folosind instrumente digitale.

4. Acces la resurse autentice: Modelul Blended Learning facilitează accesul la resurse autentice de limba engleză (știri, filme, interviuri, articole de blog) care nu sunt disponibile în manualele tradiționale. Acest lucru expune elevii la limba engleză vorbită de vorbitori nativi și îi ajută să-și îmbunătățească înțelegerea.

- **Dovadă empirică:** Un studiu realizat de Universitatea Cambridge a subliniat că expunerea la resurse autentice online crește motivația elevilor și îi ajută să dezvolte o fluentă mai naturală.

Concluzie

Blended Learning nu este doar un simplu model de instruire digitală, ci o abordare strategică ce poate transforma modul în care se predă limba engleză. Prin îmbinarea elementelor tradiționale cu cele digitale, acest model îmbunătățește performanța academică a elevilor, le dezvoltă autonomia și le oferă o experiență de învățare relevantă și personalizată.

ELEVI DE LA LICEUL CU PROGRAM SPORTIV „FLORIN FLEȘERIU” DIN SEBEȘ, ÎN VIZITĂ LA UN SCHIMB DE BUNE PRACTICI ÎN ANKARA, TURCIA, 7-12 DECEMBRIE 2025 PARTENER ÎN PROIECTUL ERASMUS+ „PASS, ATTACK. SHOOT, SCORE!” ALĂTURI DE LICEE SPORTIVE DIN TURCIA ȘI BULGARIA

Prof. Popa Diane, Liceul cu program Sportiv „Florin Fleșeriu” Sebeș

Liceul cu Program Sportiv „Florin Fleșeriu” din Sebeș este școală parteneră în proiectul Erasmus+, „Pass, Attack, Shoot, Score!”, un parteneriat de educație școlară pentru licee cu program sportiv din Turcia, România și Bulgaria și o școală profesională de medicină veterinară din Bulgaria.

Obiectivul principal al proiectului „Pass, Attack, Shoot, Score!” (PASS!), proiect de parteneriat la scară mică între trei licee sportive din România, Turcia și Bulgaria și o școală profesională de medicină veterinară din Bulgaria este incluziunea și diversitatea în toate domeniile educației, formării, tineretului și sportului.

„A doua mobilitate din cadrul proiectului are loc săptămâna aceasta, în Ankara, Turcia, în perioada 7-12 decembrie 2025, la care au participat câte 10-11 elevi din fiecare școală parteneră, însoțite de coordonatorii proiectului și de doi antrenori de fotbal”, precizat prof. Popa Diane, coordonator din partea Liceului cu Program Sportiv „Florin Fleșeriu” Sebeș.

De la Liceul cu Program Sportiv „Florin Fleșeriu” Sebeș au participat: domnul Oancea Doru, în calitate de director și antrenor al echipei de fotbal, cu licență UEFA; domnul Popa Seviștean Daniel, în calitate de antrenor de fotbal, cu licență UEFA și Popa Diane, coordonator proiecte europene.

Elevii selectați pentru această mobilitate sunt: Cristea Mario, Codrea Nicolas, Davel Roberto, Dragosin Ștefan, Fulea Raul Nicolae, Hada Lukas, Moise Luca, Ursu Alexandru, Ursu Raul Andrei, Vlad Eric Sebastian, Popa Samir.

Coordonatorul principal al proiectului este Liceul Sportiv „Georgi Stoykov Rakovski”, Dobrich, Bulgaria, iar ceilalți trei parteneri sunt: Liceul Cu Program Sportiv „Florin Fleșeriu” Sebeș, România, Gençlerbirliği Spor Lisesi, Ankara, Turcia și Profesionalna Gimnaziya Po Veterinarna Medicina „prof. D-R. Georgi Pavlov”, Dobrich, Bulgaria.

Obiectivele concrete ale acestui schimb de experiență vizează dezvoltarea abilităților de muncă în echipă, exersarea autodisciplinii în vederea atingerii obiectivelor echipei și îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a limbii engleze și a competențelor digitale ale participanților.

Acestea se materializează pe parcursul celor doi ani de proiect: 2025-2026, prin intermediul a trei schimburi lingvistice și sportive; un site web al proiectului și un dicționar digital de imagini sportive; o siglă și un colț Erasmus+; o broșură electronică.

Al doilea partener al proiectului, Genclerbirligi Spor Lisesi din Ankara, Turcia, a găzduit al doilea schimb intercultural și de bune practici, săptămâna aceasta.

Schimbul din domeniul sportului, în special fotbal, s-a concretizat în 9, 10 și 12 decembrie 2025, printr-un meci amical dintre Liceul „Genclerbirligi” și Liceul cu Program Sportiv „Florin Fleșeriu” Sebeș.

Al doilea meci amical s-a disputat între echipa liceului sportiv „Genclerbirligi” Spor Lisesi, din Ankara și echipa mixtă româno-bulgară constituită din elevi de la Liceul cu Program Sportiv „Florin Fleșeriu” Sebeș și de la Liceul Sportiv „Georgi Stoykov Rakovski”, Dobrich, Bulgaria.

Experiența fotbalistică s-a completat cu vizite culturale la Mausoleul lui Attatürk, de la Anitkabir; vizită la cea mai mare Biblioteca Națională din Ankara și una din cele mai mari din lume, peste 4 milioane de volume în format fizic și electronic, deschisă non stop și cu acces gratuit unde se află și tomuri din donații românești; la Muzeul istoric Baglica din Ankara; la Facultatea de Sport „Gazi” din Ankara, unde au cursuri pentru antrenori din diverse ramuri sportive: handbal, fotbal, Taekwondo, darts, instructori militari etc.

Excursiile tematice s-au desfășurat în jurul siturilor istorice precum: Castelul Ankara; Muzeul Civilizațiilor Anatoliene, unde sunt expuse statuile principalilor conducători militari ai frigienilor, mongolilor, otomanilor și ai Turciei moderne; Muzeul Militar Sakarya, unde sunt reconstituite scene din timpul Războiului de Independență condus de Gazi Mustafa Kemal, părintele Turciei moderne de azi, cunoscut mai mult ca Atatürk; la Gordion Ancient City unde se află mormântul lui Gordion, primul rege al Frigiei și tatăl legendarului Midas, care se spune că tot ce atingea se transforma în aur. Gordion a fost capitala Frigiei, aici în 333 î.Hr Alexandru Macedon a tăiat cu sabia nodul Gordian. Legenda zicea că cine reușește să desfacă complicatul nod Gordian, v-a cuceri toată Asia. Legenda s-a adeverit, pentru că Alexandru cel Mare a cucerit aproape toată Asia cunoscută la acea vreme.

Pe lângă vizitele culturale, elevii bulgari și români au avut parte și de o experiență culinară pregătită de mamele turce din specialitățile lor.

A treia și ultima mobilitate din cadrul acestui parteneriat se va desfășura la începutul lunii iunie la Sebeș, în România când se vor desfășura alte două-trei meciuri amicale, vizite culturale, activități lingvistice, se va lua interviu unei vedete din lumea fotbalului/handbalului și se vor face competiții pentru recunoașterea unor imnuri ale unor echipe de fotbal celebre.

PARTENERIATUL ȘCOALĂ-FAMILIE LA CLASA A IV-A: AUTONOMIE, EXCELENȚĂ ȘI TRANZIȚIA LA GIMNAZIU

NIVEL DE APLICARE: ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR – CLASA A IV-A

Prof. inv. primar Schiau Elena, Școala Gimnazială Daia Română

Clasa a IV-a este un an de cotitură, marcând finalul unui ciclu și pregătirea pentru o etapă nouă. Parteneriatul dintre școală și familie trebuie să evolueze, trecând de la sprijinul direct la dezvoltarea autonomiei și a responsabilității elevului. Colaborarea nu mai vizează doar supravegherea temelor, ci susținerea dezvoltării gândirii critice, a abilităților de organizare și a gestionării timpului, esențiale pentru succesul în gimnaziu.

La nivelul clasei a IV-a, cerințele școlare se schimbă de la reproducerea informației la aplicarea și analiza acesteia (rezolvare de probleme, argumentare, proiecte). Părinții pot susține dezvoltarea gândirii critice prin încurajarea dezbaterilor acasă pe teme de actualitate sau școlare („Tu de ce crezi asta?”), extinzând rolul școlii de a antrena elevul să **proceseze activ informația**, nu doar să o memoreze.

Gimnaziul aduce o multitudine de profesori și materii. Elevul trebuie să învețe să își structureze singur informația. Învățătorul prezintă părinților metode eficiente de luare a notițelor (scheme, hărți mentale). Părinții aplică acasă aceste metode, transformând un simplu citit într-un studiu activ. Această coerență metodologică **evită confuzia elevului** și standardizează calitatea învățării. Motivația intrinsecă este mult mai puternică la această vârstă dacă este susținută și acasă. Prin comunicarea intereselor elevului (identificate în clasă), școala poate informa părinții despre resurse extracurriculare (cărți, documentare, muzee, cursuri online) care alimentează acele interese, transformând casa într-un **laborator de explorare personală**.

Schimbarea de ciclu aduce presiuni sociale și emoționale semnificative. Tranziția la clasa a V-a este percepută adesea ca o sursă de stres (mulți profesori, mediu nou, colegi noi). Școala oferă informații factuale despre ce înseamnă gimnaziu, demontând miturile. Părinții oferă **suport emoțional activ** și ascultare. Colaborarea permite identificarea timpurie a semnelor de anxietate sau teamă legate de schimbare, facilitând intervenția. Volumul și complexitatea temelor crescând exponențial în gimnaziu, capacitatea de a planifica devine o competență de bază. Învățătorul antrenează elevii în clasă să folosească planificatorul. Părinții consolidează această deprindere acasă, ajutând copilul să aloce timp nu doar temelor, ci și **relaxării și activităților fizice**, asigurând un echilibru esențial.

Obiectivele parteneriatului.

Obiectiv principal: facilitarea tranziției armonioase la ciclul gimnazial prin responsabilizarea elevului.

Obiective specifice:

- **dezvoltarea autonomiei** - elevul învață să își organizeze singur timpul și materialele, iar părintele devine **mentor**, nu rezolvitor.
- **consolidarea metodei de învățare** - părinții și învățătorii colaborează pentru a identifica stilul de învățare al elevului și a-l ajuta să folosească tehnici eficiente de studiu.
- **orientare școlară timpurie** - discutarea cerințelor și așteptărilor specifice disciplinelor de gimnaziu.
- **managementul emoțiilor de tranziție** - sprijinirea elevului în gestionarea stresului și a fricilor legate de schimbarea ciclului.

Importanța și beneficiile colaborării la un nivel mai înalt

Beneficii pentru elev	Beneficii pentru părinți	Beneficii pentru cadrele didactice
Asumarea responsabilității pentru propriul act de învățare.	Înțelegerea profilului de elev și a nevoilor specifice de pregătire	Obținerea de feedback valoros despre strategiile de studiu ale

Beneficii pentru elev	Beneficii pentru părinți	Beneficii pentru cadrele didactice
	pentru gimnaziu.	elevilor acasă.
Dezvoltarea abilităților de planificare (teme complexe, proiecte).	Reducerea stresului prin cunoașterea pașilor de tranziție.	Personalizarea demersului didactic și a metodelor de evaluare.
Încredere crescută în forțele proprii și capacitatea de auto-evaluare.	Primirea de instrumente și resurse pentru a susține autonomia copilului.	Dezvoltarea de proiecte complexe bazate pe implicarea comunității.

Exemple de activități educative de parteneriat

Activitățile se concentrează pe proiecte, dezbateri și pregătirea pentru viitor:

1. Proiecte transdisciplinare cu implicare părinților:
„Istoria Locului Meu” – Elevii cercetează, iar părinții asistă în găsirea surselor (interviuri cu bunicii, acces la arhive). Părintele nu face lucrarea, ci facilitează accesul la informație.
2. Clubul de lectură părinte-elev:
O dată pe lună, elevii și părinții citesc aceeași carte și participă la o dezbatere moderată de învățător, punând accent pe înțelegerea textului și argumentare.
3. Sesiuni de consiliere pentru tranziție:
Organizarea de întâlniri cu diriginți și elevi de clasa a V-a de la școala de proveniență, pentru a le prezenta părinților și elevilor noul mediu.
4. „Mini-simulări” de examen:
Organizarea unor teste standardizate (la nivel de clasă) pentru a obișnui elevii cu formatul de evaluare, urmate de sesiuni de feedback individual cu părinții despre strategiile de corectare a greșelilor.
5. Ateliere de abilități de viață:
„Primul meu buget”, „Micul organizator de evenimente” – Părinții pot veni cu expertiza lor profesională (economisti, ingineri, juriști) pentru a preda concepte practice.
6. Exemplu concret: Programul educativ de sărbători
7. Proiectul de iarnă se axează pe teme culturale, de cercetare și implicare comunitară.
8. Tabel: Proiectul „Iarna, timp de ecou cultural și altruism”

Activitate	Obiective	Implicarea părinților
Monografia iernii în familie	Documentare, cercetare (Istorie/Geografie/Religie).	Ajutor în cercetarea și documentarea tradițiilor specifice familiei/zonei (părintele povestitor/martor). Elevul structurează și redactează.
Decorațiuni DIY & Vânzare	Antreprenoriat, lucru manual, spirit civic.	Organizarea logistică a unui mic târg caritabil în școală. Părinții ajută la procurarea materialelor și la promovare.
Scrisori către viitorul meu	Auto-reflecție, dezvoltare personală.	Sesiune acasă în care părintele ghidează elevul să-și stabilească obiective pentru gimnaziu și să scrie o scrisoare pe care o va citi la finalul clasei a V-a.
Spectacolul gimnazistului	Exersarea abilităților de prezentare în public și de memorare.	Sprijinirea repetițiilor complexe, fără a interveni în coregrafia/regia stabilită de elevii înșiși.

Concluzie

Parteneriatul la clasa a IV-a nu înseamnă supraveghere, ci împuternicire. Scopul nostru comun este să formăm un elev capabil să învețe independent, să se adapteze la schimbare și să își asume propriul parcurs școlar. Prin activități structurate și o comunicare deschisă, pregătim împreună bazele pentru un viitor elev de succes în mediul mai dinamic al gimnaziului.

Bibliografie.

- Paloș, R., & Iucu, R. (2008). *Parteneriatul educațional – dimensiune a școlii active*. Editura Polirom, Iași. (O lucrare clasică despre fundamentele teoretice și practice ale colaborării Școală-Familie).
- Gagea, M. (2015). *Psihologia dezvoltării copilului și adolescentului*. Editura Universitară, București. (Relevantă pentru înțelegerea etapelor de dezvoltare cognitivă la vârsta de 10-11 ani și a tranziției emoționale).
- Cernei, M. (2018). *Psihopedagogia copilului cu cerințe educaționale speciale*. Editura Lumen, Iași. (Utile pentru a înțelege diversitatea elevilor și nevoia de personalizare a parteneriatului).

POVEȘTILE COPILĂRIEI - ACTIVITATE OPȚIONALĂ GRUPA MARE „VOINICEII” NIVELUL II - 5-6 ANI

*Prof. ed. timpurie Simedru Delia-Dorina, prof. ed. timpurie Filimon Anișoara,
Colegiul Național „David Prodan” Cugir/(AR)Grădinița Kumterbunt*

Motto:

*"Baza întregii istorii o constituie povestirea părinților către copii,
transmise de la o generație la alta!"
(F. M. Arouet de Voltaire)*

ARGUMENT

Cartea, este o comoară fără de preț, este ceea ce face un copil să se bucure, să râdă sau să plângă, este baza puternică și de durată a culturii unui copil.

Necesitatea desfășurării unor activități în care copiii să fie transpuși în lumea minunată a poveștilor, vine din faptul că, aceștia sunt caracterizați la vârstele mici de o puternică fascinație și interes pentru universul populat de zâne, prinți, prințese și personaje hazlii.

Am ales acest opțional, deoarece lucrarea de grad didactic I pe care o voi susține la grupă are ca temă tocmai *Rolul poveștilor în stimularea creativității la vârsta preșcolară prin activitățile de educarea limbajului*. Se știe cu precădere că educarea limbajului este activitatea primordială la această vârstă, iar activitățile desfășurate sub diferite forme stimulează creativitatea copiilor și îi conduc pe drumul cunoașterii deschizându-le calea spre învățarea activ-participativă, prin implicarea directă în cadrul acestor tip de activități și prin cunoașterea cât mai multor povești atât din literatura română, cât și străină.

Tocmai de aceea, activitățile prezentului opțional, au menirea de a satisface nevoia de cunoaștere a copiilor, de a-i ajuta să învețe cât mai multe povești și de a le dezvolta capacitățile de relaționare și de exprimare liberă a ideilor, de stimulare a creativității.

Prin intermediul acestora, copiii își însușesc cuvinte și expresii noi și înțeleg că o carte de lectură este „o căsuță cu povești”, identificând-o cu un tărâm cu mistere de care ei se simt atrași și doresc să le descopere. Jocurile de rol, dramatizările, diversele forme de teatru (de masă, mimă, de păpuși, etc) dialogurile, îi ajuta în descoperirea abilităților artistice și înclinațiile pentru lumea teatrului și a poveștilor. Confectionarea măștilor, a unor decoruri, vor produce bucurie, vor facilita acumularea de cunoștințe și vor crea o atmosferă plăcută.

De asemenea, copiii sunt motivați să se implice în lucrul în echipă și sunt ajutați să dezvolte comportamente morale pozitive. Copilul capătă astfel încredere în sine, își pune în valoare stima de sine, mimica și plăcerea de a recita în fața publicului, de a se exprima liber într-un mod cât mai deschis și creativ.

DESCRIEREA OPȚIONALULUI

DENUMIREA OPȚIONALULUI: „Poveștile copilăriei”

TIPUL: Opțional la nivelul mai multor discipline

DISCIPLINE IMPLICATE: Activități de educarea limbajului, Educație pentru societate, Educație artistico- plastică, Activitate practică, Educație psiho-motrică

GRUPA: Mare "Voiniceii"

DURATA: Anul școlar 2025-2026

DOMENII ALE DEZVOLTĂRII: Dezvoltarea fizică, a sănătății și igienei personale, Dezvoltarea socio- emoțională, Capacități și atitudini de învățare, Dezvoltarea limbajului, a comunicării, a premiselor citirii și scrierii;

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

- Conduita senzorio- motorie, pentru orientarea mișcării;
- Conceptul de sine;
- Activare și manifestare a potențialului creativ;
- Mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute;
- Premise ale citirii și scrierii, în contexte de comunicare cunoscute;

COMPORTAMENTE VIZATE

- Demonstrează înțelegerea unui mesaj oral, ca urmare a valorificării ideilor, emoțiilor, semnificațiilor;
- Participă la experiențe de lucru cu cartea, pentru cunoașterea și aprecierea cărții;
- Manifestă creativitate în activități diferite;
- Demonstrează creativitate prin activități artistico-plastice, muzicale și practice, în conversații și povestiri creative;
- Își coordonează mișcările în funcție de ritm, cadență, pauze sonore, melodii;
- Exersează cu sprijin autoaprecierea pozitivă, în diferite situații educaționale;

STRATEGII DIDACTICE:

METODE ȘI PROCEDEE: observarea, povestirea, explicația, discuții libere, jocul didactic, jocul exercițiu, demonstrația; metoda Cubul, Explozia stelară, pălăriile gânditoare, Diagrama Venn

MATERIAL DIDACTIC: cărți cu povești, planșe, imagini, jetoane, laptop, costume, hârtie albă și colorată, foarfece, lipici, creioane, carioci, obiecte pentru jocurile de rol, planșe imprimate color.

CONCLUZII

Opționalul „Poveștile copilăriei” este structurat astfel încât să ofere copiilor din grupa mare ocazia de a învăța prin experiență directă. Copiii vor fi încurajați să fie curioși, să pună întrebări și să participe activ la activități care le dezvoltă cunoștințele și creativitatea.

BIBLIOGRAFIE / WEBGRAFIE

1. Golu, P. (2004). *Psihologia dezvoltării umane*. București: Editura Fundației România de Măine
2. Joița, E. (2000). *Pedagogie: Științele educației*. -București: Editura Polirom
3. Magdalena Dumitrana, *Educarea limbajului în învățământul preșcolar -comunicarea orală*, Ed. Compania, București
4. Curriculum pentru educația timpurie, București , 2019
5. <https://citatul.ro/taguri/citate-povesti/>

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR

Nr. Crt.	Data	Tema activității	Observații
1.	I 1 8-12.09.2025	Cartea cu povești	Observare
2.	I 1 15-19.09.2025	Albă ca zăpada și cei 7 pitici de H.Ch.Anderssen	Lectura educatoarei
3.	I 1 22-26.09.2025	Albă ca zăpada și cei 7 pitici de H.Ch. Andersen	Dramatizare + desen
4.	I 1 29.09.-3.10.2025	Cenușăreasa de Frații Grimm	Lectura educatoarei
5.	I 1 6-10.10.2025	Cenușăreasa de Frații Grimm	Joc de rol + pictură
6.	II 13-17.10.2025	Frumoasa din pădurea adormită de Ch. Perrault	Lectura educatoarei
7.	I 1 20-24.10.2025	Frumoasa din pădurea adormită de Ch. Perrault	Teatru de păpuși
8.	I 2 3-7.11.2025	Lebedele de H.Ch. Andersen	Povestirea educatoarei
9.	I 2 10-14.11.2025	Lebedele de H.Ch. Andersen	Prezentare PPT + pictură
10.	I 2 17-21.11.2025	Mica sirenă de H. Ch. Andersen	Vizionare TV
11.	I 2 24.-28.11.2025	Mica sirenă de H.Ch.Andersen	Teatru de păpuși (personaje pe suport lemn) + desen
12.	I 2 2-5.12.2025	Personaje pe degete	Interpretare roluri personaje cunoscute
13.	I 2 8-12.12.2025	Așează personajul la povestea cunoscută	Joc didactic
14.	I 2 15-19.12.2025	SCOALA ALTFEL	
15.	I 3 12-16.01.2026	Prâslea cel voinic și merele de aur de Petre Ispirescu	Prezentare PPT
16.	I 3 19-23.01.2025	Prâslea cel voinic și merele de aur de Petre Ispirescu	Personaje pe degete
17.	I 3 26-30.01.2026	Sarea în bucate de Petre Ispirescu	Lectura educatoarei
18.	I 3 2-6.02.2026	Sarea în bucate de Petre Ispirescu	Joc de rol + desen
19.	I 3 9-13.02.2026	Așează-mă la locul meu	joc didactic povești studiate
20.	I 3	Spune poveste, spune	Continuarea poveștii cu

	16-20.02.2026	-evaluare-	început dat (stimularea creativității copiilor)
21.	I 4 2-6.03.2026	Degetica de H. Ch. Andersen	Lectura educatoarei
22.	I 4 9-13.03.2026	Degetica de H. Ch. Andersen	Personaje pe degete -imagini personaje pe suport de lemn-
23.	I 4 16-20.03.2026	Greșala Cumințicăi de V. Gafița	Lectura educatoarei
24.	I 4 23-27.03.2026	Recunoaște personajul -evaluare-	joc didactic
25.	I 4 30.03-3.04.2026	SĂPTĂMÂNA VERDE	
26.	I 5 20-24.04.2026	Povestea unui om leneș de Ion Creangă	Lectura educatoarei
27.	I 5 27-30.04.2026	Neghiniță de Barbu Șt. Delavrancea	Lectura educatoarei
28.	I 5 4-8.05.2026	Neghiniță de Barbu Șt. Delavrancea	Prezentare PPT + colaj
29..	I 5 11-15.05.2026	Care poveste îți place mai mult? Ce personaj îndrăgești și de ce?	Discuții libere despre poveștile studiate
30.	I 5 18-22.05.2026	Aș vrea să fiu un personaj...	Joc didactic
31.	I 5 25-29.05.2026	Expoziție cu imagini din poveștile studiate	Evaluare desene, picturi, colaje
32.	I 5 2-5.06.2026	Ne-am jucat și multe am învățat	Interpretare rolul preferat Evaluare
33.	I 5 8-12.06.2026	Ne-am jucat și multe am învățat	Evaluare finală

SĂRBĂTORIND NAȘTEREA REGELUI ROCK 'N' ROLL

Prof. Toader Berindeu Andreia, Liceul „Dr. Lazăr Chirilă” Baia de Arieș

O vizită la Graceland pare o călătorie în inima lumii lui Elvis, fie că este o experiență unică în viață sau nu. Pentru fanii lui Elvis Presley din întreaga lume, Graceland înseamnă mult mai mult decât o simplă vacanță - este o experiență profund emoționantă. Situată în Memphis, Tennessee, Graceland a fost casa lui Elvis, iar astăzi este un omagiu puternic adus vieții și moștenirii sale. Fanii călătoresc din toate colțurile lumii pentru a ajunge acolo, ca parte a unei experiențe aproape ireale, care îi lasă inspirați, conectați și chiar mai devotați Regelui Rock 'n' Roll. Unii devin „dependenți” și încep să-și planifice următoarea vizită chiar în timp ce se află acolo. Știu acest lucru din proprie experiență - am fost unul dintre acei norocoși. Mulți fani vin de ziua lui Elvis (8 ianuarie) sau în timpul Elvis Week, în august, iar prietenii care durează o viață întreagă se leagă adesea aici.

Deși s-a născut în Tupelo, într-o casă modestă, ca geamăn supraviețuitor al unei familii sărace, Elvis a numit Memphis „acasă”. Familia nu avea cum să știe ce le va aduce viitorul. În fiecare an, mii de admiratori din întreaga lume vizitează ambele orașe. Elvis și-a părăsit fanii în august 1977, însă spiritul său poate fi încă simțit la Graceland. Conacul de pe deal este a doua cea mai vizitată casă din America. Oamenii nu vin doar să-și amintească de Elvis, ci să îl sărbătorească - prin muzică, lumânări, povești și emoții împărtășite. Plimbându-se prin conac, fanii pot vedea locurile în care Elvis a trăit, a înregistrat muzică și a petrecut timp cu familia. Fiecare cameră

păstrează amintiri. Celebrul Jungle Room, pereții cu discuri de aur și Grădina Meditației, unde Elvis este înmormântat, fac ca vizita să fie una personală și sacră. Se simte mai degrabă ca un pelerinaj decât ca o simplă excursie.

Fani din întreaga lume se adună la Memphis, Tennessee, îmbrăcați în haine cu tematică Elvis. Participă la concerte tribut, merg împreună în fiecare dimineață la mormântul din Grădina Meditației, vizitează casa, avioanele, precum și fabulosul muzeu unde pot vedea hainele lui, costumele cu paiete, bijuteriile, mașinile, armele și toate amintirile extraordinare pe care le-a lăsat în urmă. În dimineața zilei sale de naștere, fanii se adună pe peluza din fața casei lui Elvis, ascultă muzica lui și mănâncă tort împreună. Primarul spune de obicei câteva cuvinte, iar uneori sunt prezenți și prieteni de-ai lui Elvis. Fanii cântă împreună și își împărtășesc amintirile.

La Graceland, luminile de Crăciun și decorațiunile de sărbători sunt aprinse în mod tradițional în cadrul ceremoniei anuale Holiday Lighting Ceremony, care marchează începutul sezonului festiv, la mijlocul sau spre sfârșitul lunii noiembrie. De exemplu, în 2025, luminile au fost aprinse pe 20 noiembrie, la ora 18:00, ca parte a Holiday Lighting Weekend. După această ceremonie, luminile - inclusiv cele albastre iconice de pe alee, decorațiunile din jurul conacului și instalațiile festive - rămân aprinse pe tot parcursul sezonului. Decorațiunile de Crăciun de la Graceland sunt, de obicei, păstrate din noiembrie până pe 8 ianuarie, ziua de naștere a lui Elvis Presley. Totul arată ca într-un basm fără sfârșit, iar expozițiile sunt cu adevărat speciale, fiecare detaliu fiind decorat așa cum obișnuia Elvis.

Sărbătorirea zilei de naștere a lui Elvis la Graceland nu este doar o petrecere; se simte ca o reuniune spirituală a fanilor și prietenilor care iubesc același om mai mare decât viața. Elvis era convins că va muri și va fi uitat în zece ani... Sper că ne poate vedea și simți și acum, pentru că este orice, numai uitat nu.

Dacă ajungeți vreodată în Memphis, opriți-vă neapărat la cele mai faimoase porți ale muzicii, semnați-vă numele pe zidul pe care milioane de oameni semnează în fiecare an și, dacă sunteți cu adevărat liniștiți, s-ar putea chiar să aveți senzația că vă întoarceți în timp și îl vedeți pe Rege trecând cu mașina prin porți sau călărind caii și vorbind cu fanii.

MODALITĂȚI DE INTEGRARE A COPIILOR DIN MEDII DEFAVORIZATE

Profesor învățământul primar Ludoșan Rozalia, Liceul Teoretic „Petru Maior” Ocna Mureș

Integrarea elevilor din medii defavorizate presupune îndeplinirea unei sarcini foarte dificile. Părțile implicate, în majoritatea situațiilor nu sunt pregătite pentru o schimbare și de cele mai multe ori întâmpină o serie de piedici. Responsabilitatea revine atât familiei care se pare că acordă o importanță extrem de scăzută educației și susținerii copiilor dar și profesorilor cu prejudecăți, neimplicați de cele mai multe ori nepregătiți pentru a oferi ajutorul necesar, mai ales pentru acei elevi care consideră școala un timp pierdut.

Este necesară o abordare deosebită care să le permită tuturor copiilor accesul la o educație de calitate începând de la etapa preșcolară și continuând apoi cu ciclul primar și cu cel gimnazial. În acest sens sunt de mare ajutor programele speciale pentru integrarea copiilor dar și a familiilor acestora.

Copiii din mediile defavorizate trebuie ajutați să se integreze dar acest lucru se poate face doar prin înțelegerea situațiilor complexe în care se află acești copii.

Lipsa unui sprijin adecvat, lipsa unei educații corespunzătoare, abandonul școlar scad foarte mult șansele viitorilor adulți pe piața muncii, deoarece aceștia ajung la excluderea socială și transmiterea sărăciei de la generație la alta.

Pentru integrarea copiilor defavorizați școala are un rol decisiv. În cadrul școlii, profesorilor le revine sarcina de a desfășura diverse activități de includere prin abordarea unor diverse teme de dezbatere.

Suntem diferiți, din fericire, dar egali în tot ceea ce facem pe fondul unor astfel de sloganuri se pot iniția discuții pe parcursul cărora se pot aborda în mod pozitiv diferențele care există între elevii dintr-un anumit colectiv pentru toți.

Educația reprezintă planul de dezvoltare școlară și cuprinde în interiorul ei tratamentul echitabil ce se aplică fiecărui copil cu intenția clară de eliminare a comportamentelor intimidante.

În acest sens este necesar întocmirea unui „Plan de măsuri” cu activități bine stabilite de prevenire a segregării, dar și realizarea unor Debat-uri care să aducă în discuție teme cum ar fi Stereotipurile, Idei discriminatorii, Adevăr sau prejudecată, Idei preconcepuate, Drepturile Omului, Împreună sau separat, Echitabil –Inechitabil.

Un rol important îl are și parcurgerea unui Curriculum intercultural care servește perspectivelor culturale diferite care îi încurajează pe elevi să analizeze și să reflecteze la modul în care acționează discriminarea și prejudecățile.

O importanță aparte în acest sens este și programul „Școală după școală” unde se desfășoară activități educaționale care au ca scop principal sprijinirea copiilor în realizarea temelor zilnice. Acest lucru este cu atât mai necesar datorită faptului că părinții nu au toți cunoștințele necesare dar nici disponibilitatea de a-i îndruma. Aici ei sunt supravegheați și direcționați corect își pot forma și dezvolta deprinderi de muncă independentă, de autonomie personală și socială.

În cadrul aceluiași centru de tip after school, familiile copiilor ar putea beneficia de consiliere în vederea diminuării atitudinilor negative față de școală și a responsabilizării cu privire la școlarizarea copiilor. Echipa centrului de after school monitorizează zilnic copiii, ține legătura cu școlile frecventate de aceștia, meditează relația școală-părinte în vederea creșterii implicării familiei în parteneriatul cu școala.

De asemenea, înființarea unor cluburi de creativitate și alte activități de socializare duc la dezvoltarea abilităților de socializare și la mărirea interacțiunii între copiii defavorizați și cei din comunitate. Aici de pot sărbători zile de naștere, vizite la diverse obiective culturale, se pot organiza serbări și spectacole, festivaluri sau expoziții pentru copii.

Identificarea corectă, timpurie, a nevoilor copiilor din comunitățile defavorizate duc la găsirea unor soluții în ce privește educația lor.

Activitățile desfășurate în școli trebuie să-și îndrepte atenția asupra diferențelor dintre elevi și să fie așa fel adaptate în sensul rezolvării diferențelor dintre ei.

Bibliografie

- 1.Crișan Alexandru, *Reforma curriculară: date și fapte pentru un istoric al problemei, în Școala la răscruce, Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu. Studiu de impact*, coord. Lazăr Vlăsceanu, Editura Polirom, Iași 2002;
- 2.*Raport asupra stării sistemului de învățământ*, 2005, Ministerul Educației și Cercetării București, 2005, www.edu.ro;
- 3.*Ghid pentru dezvoltarea relațiilor sănătoase între părinți și copii*, Organizația „Salvați Copiii”, București, 2012;
- 4.Vlăsceanu, Lazăr coord. *Școala la răscruce, Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu. Studiu de impact*, Editura Polirom, Iași 2002.

FIȘĂ DE ACTIVITATE ÎN CADRUL PROGRAMULUI EDUCAȚIONAL JUDEȚEAN „ÎMI PASĂ DE TINE!”

Prof. ed. timpurie Morariu Mihaela Elena, Colegiul Național „Avram Iancu” Câmpeni

GRUPA: MARE

DATA: 03.12.2025

EDUCATOARE: Prof. Morariu Mihaela Elena

TITLUL ACTIVITĂȚII: „Îmi pasă de tine!”

FORMA DE REALIZARE: activitate practică

SCOP:

- Informarea, conștientizarea și acceptarea problematicei persoanelor cu dizabilități în rândul preșcolarilor

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- O₁ - să cunoască norme de comportare în societate ;
- O₂ - să empatizeze cu persoanele cu dizabilități ;
- O₃ - să-și stimuleze creativitatea prin realizarea unui poster cu tema „Îmi pasă de tine !”

RESURSE:

a) *umane:*

- preșcolarii grupei mari „Piticii” de la C.N.A.I. Câmpeni,
- b) educatoare: prof. Morariu Mihaela Elena
- c) *materiale* : - tabla interactivă, filmulețul „Conștientizarea dizabilităților”; fulgi de zăpadă imprimați pe hârtie A4, lipici, hârtie albă, carioci, coală de carton, etc.

d) **LOCUL DE DESFĂȘURARE:** sala de grupă

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII:

Comunitatea mondială marchează anual, în data de 3 decembrie , Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități , în semn de solidaritate cu acestea.

Ziua de 3 decembrie este prilejul prin care fiecare dintre noi se poate implica și își poate afirma sprijinul pentru ca persoanele cu dizabilități să se bucure de șanse egale, iar fiecare zi trebuie să aducă în plus o informație din domeniul dizabilității , pentru a înlocui o prejudecată sau pentru a produce o schimbare de mentalitate.

Activitatea a debutat cu prezentarea filmulețului „Conștientizarea dizabilităților”. Imaginile au fost discutate de doamna educatoare împreună cu copiii. Li s-au adresat acestora câteva întrebări, cum ar fi: *După ce recunoașteți o persoană cu dizabilități?, Care sunt dizabilitățile pe care le poate avea o persoană? Cum ar trebui să ne comportăm cu o persoană cu dizabilități?, Cum am putea ajuta o persoană cu dizabilități? etc.*

Ziua de 3 decembrie a fost marcată de preșcolarii grupei mari prin participarea la o activitate practică.

Fiecare copil a fost un fulg de zăpadă. Astfel, copiii au decupat fulgi de zăpadă , le-au desenat cu carioci expresii faciale corespunzătoare stării lor emoționale din acea zi , iar apoi i-au lipit pe posterul „ Îmi pasă de tine !”, de jur împrejurul mesajului „Fiecare copil e un fulg diferit, dar împreună sunt un dar neprețuit.”

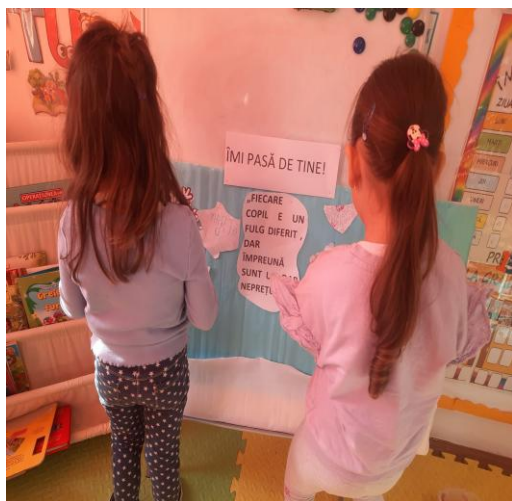
Activitatea se încheie cu o „îmbrățișare prietenoasă”.

Prin intermediul acestei activități extracurriculare am încercat să le transmit copiilor sentimentul de solidaritate față de semenii noștri .

REZULTATE:

- Participarea cu interes a preșcolarilor grupei mari „Piticii”, de la C.N.A.I. Câmpeni

- Exprimarea sentimentelor de solidaritate și empatie față de persoanele cu dizabilități.

TEACHING WRITING AS A FOUNDATIONAL SKILL IN HIGH SCHOOL ENGLISH

Prof. Selyem Alexandru Cornel, Colegiul Național „Avram Iancu” Câmpeni

Abstract

*This article examines the critical importance of explicit and sustained writing instruction within high school English curricula. Writing proficiency is not merely a requisite for academic success but a foundational skill for civic engagement, professional communication, and critical thinking in the 21st century. We argue that effective instruction must move beyond genre-specific assignments (e.g., essays, reports) to focus on the **writing process**—including planning, drafting, revision, and editing—and the metacognitive strategies necessary for producing clear, coherent, and rhetorically effective text. Data suggests a strong correlation between well-developed writing skills and improved performance across all subjects, underscoring the need for dedicated pedagogical strategies.*

Introduction

The modern educational landscape places a high premium on literacy, but often, the emphasis remains on reading comprehension. While reading is vital, the ability to **produce effective written communication** stands as an equally, if not more, crucial determinant of a student's future success. In the context of the high school English classroom, teaching writing is frequently viewed as a means to assess reading—a book report or an analytical essay. This perspective, however, significantly understates the intrinsic value of writing instruction itself. This article posits that dedicated writing pedagogy in English classes is essential for three primary reasons: **cognitive development** (critical thinking), **academic preparedness** (college and career readiness), and **civic efficacy** (effective communication).

The cognitive imperative - writing as thinking

Writing is a powerful tool for **metacognition** and **critical analysis**. When students are required to articulate complex ideas in a formal, structured manner, they are forced to confront the gaps and inconsistencies in their own thinking.

Enhancing critical thinking

The act of writing an argumentative essay, for example, necessitates:

- **Synthesis** - combining disparate pieces of evidence into a unified thesis.
- **Evaluation** - assessing the credibility and relevance of sources.
- **Organization** - structuring an argument logically for maximum rhetorical effect.

Research by Kellogg (2008) suggests that writing practice helps shift cognitive load from memory retrieval to higher-order processing, thus **deepening learning** and improving memory retention (Kellogg, 2008). **Low-stakes writing**, such as journaling or quick-writes, also serves to activate prior knowledge and prepare students for deeper textual analysis (Bean, 2011).

“The rigor of composing an argumentative essay forces a student to not merely hold an opinion, but to justify it with evidence, a process that inherently strengthens critical reasoning.” (Bartholomae & Petrosky, 1986).

Academic and professional readiness

High school writing instruction is the fundamental bridge between secondary education and the demands of higher learning and the professional world.

College and career demands

Studies consistently show that college faculty and employers rank **writing proficiency** as a top skill deficiency among incoming students and new hires. For college, students must be able to write research papers, lab reports, and sophisticated analyses across various disciplines. For the workplace, the ability to compose clear emails, professional reports, and compelling proposals is non-negotiable (National Commission on Writing, 2004).

The English classroom is the primary domain for teaching **transferable writing skills**, including:

- **Rhetorical awareness** - understanding audience, purpose, and context.
- **Source integration** - paraphrasing, summarizing, and quoting ethically and effectively (e.g., proper APA/MLA style).
- **Genre flexibility** - adapting tone and structure for different documents (e.g., creative narrative vs. technical report).

The role of process and feedback

Effective pedagogy emphasizes the **recursive nature of writing**. Simply assigning a grade to a final product is less effective than guiding students through the process. Teachers must dedicate time to **modeling revision strategies** (rethinking content and structure) rather than just editing (correcting mechanics). **Peer review** and **teacher conferencing** are vital feedback loops that foster meta-awareness of writing choices (Straub & Lunsford, 1995).

Civic efficacy and digital communication

In an era saturated with digital media, the capacity to discern and construct credible, persuasive arguments is a cornerstone of democratic participation.

Combating misinformation

Teaching students to write critically helps them become better, more discerning consumers of information. By learning to structure a sound argument with verifiable evidence, they are better equipped to **identify logical fallacies** and **rhetorical manipulation** in political discourse, social media, and news reporting (Toulmin, 2003).

Communicating in the digital age

The English class must also address the complexities of modern, digital communication. Students need instruction on professional email etiquette, crafting compelling online narratives, and understanding the permanence and public nature of digital text. These skills bridge the gap between traditional academic writing and the **pervasive, high-stakes communication** required in contemporary life (Purdue OWL, 2020).

Conclusion

The importance of teaching writing in high school English classes extends far beyond the confines of the literary curriculum. It is a pedagogical necessity that underpins the development of **critical thinkers, effective communicators, and engaged citizens**. By prioritizing instruction in the *process* of writing, providing targeted feedback, and focusing on transferable skills, English educators empower students to meet the rigorous demands of college, the workplace, and democratic society. Future research should focus on refining interdisciplinary writing-across-the-curriculum models to ensure writing instruction is not isolated but reinforced throughout the high school experience.

References

1. Bean, J. C. (2011). *Engaging ideas: The professor's guide to integrating writing, critical thinking, and active learning in the classroom*. Jossey-Bass.
2. Bartholomae, D., & Petrosky, A. (1986).⁵ *Facts, artifacts, and counterfacts: Theory and method for a reading and writing course*. Boynton/Cook Publishers.
3. Kellogg, R. T. (2008). Training writing skills: A cognitive developmental perspective. *Journal of Writing Research*, 1(1), 1-26.
4. National Commission on Writing. (2004). *Writing: A ticket to work...or a ticket out: A survey of business leaders*. College Board.
5. Purdue Online Writing Lab (OWL). (2020). *Writing in the digital age*. Purdue University.
6. Straub, R., & Lunsford, R. F. (1995). The student, the text, and the instructor: The role of feedback in the development of writing ability. *College English*, 57(4), 373-393.
7. Toulmin, S. E. (2003). *The uses of argument* (Updated ed.). Cambridge University Press.

INCLUZIUNEA LA CLASĂ-O ȘANSĂ PENTRU FIECARE

Prof. Ștef Alina Angelica, Colegiul Tehnic „Apulum” Alba Iulia

INTRODUCERE

Societatea contemporană este marcată de o diversitate tot mai mare, reflectată și în mediul școlar. Într-o clasă pot exista elevi cu abilități diferite, proveniți din medii culturale variate, cu stiluri de învățare proprii sau cu nevoi educaționale speciale. De aceea, școala modernă trebuie să devină un spațiu al incluziunii, unde fiecare copil are șansa de a se dezvolta în ritmul său, într-un mediu sigur și echitabil.

Tema diversității și incluziunii la clasă este una de actualitate, deoarece de modul în care sunt tratați elevii în școală depinde nu doar succesul lor individual, ci și formarea unei societăți bazate pe respect, empatie și cooperare.

1. CONCEPTUL DE DIVERSITATE ÎN EDUCAȚIE

Diversitatea, în context educațional, înseamnă recunoașterea și aprecierea diferențelor dintre elevi. Aceste diferențe pot fi:

- culturale și etnice, legate de originea elevilor și de valorile familiale;
- de gen, prin abordarea echitabilă a băieților și fetelor;
- de vârstă, mai ales în clasele unde există decalaje între elevi;
- de abilități și stiluri de învățare, unii elevi fiind mai vizuali, alții mai auditivi sau practici;
- de nevoi educaționale, în cazul copiilor cu dizabilități sau dificultăți de învățare;
- sociale și economice, legate de mediul din care provin elevii.

A înțelege diversitatea înseamnă a privi clasa nu ca pe un grup uniform, ci ca pe o comunitate în care fiecare elev aduce o valoare proprie.

Profesorul trebuie să încurajeze exprimarea liberă, colaborarea și respectul pentru diferențe, creând astfel un climat pozitiv de învățare.

2. CE ÎNSEAMNĂ INCLUZIUNEA LA CLASĂ

Incluziunea presupune ca fiecare elev, indiferent de particularitățile sale, să aibă acces egal la educație și la participare activă.

Este vorba nu doar despre integrarea elevilor cu nevoi speciale, ci despre crearea unui mediu în care toți elevii se simt acceptați, apreciați și implicați.

Un cadru didactic incluziv:

- adaptează metodele de predare la nivelul și ritmul elevilor;
- folosește strategii variate (vizuale, practice, interactive);
- promovează colaborarea în locul competiției;
- oferă feedback pozitiv și sprijin constant;
- cultivă empatia și respectul reciproc.

Incluziunea nu este doar o obligație legală sau pedagogică, ci o atitudine – aceea de a vedea potențialul din fiecare elev, nu doar limitele.

3. ROLUL PROFESORULUI ÎN PROMOVAREA DIVERSITĂȚII ȘI INCLUZIUNII

Profesorul este un model de conduită și un promotor al valorilor. El trebuie să:

- observe particularitățile fiecărui elev și să ofere sprijin personalizat;
- creeze activități care valorizează talentele și interesele diverse;
- evite etichetarea sau compararea negativă între elevi;

- încurajeze cooperarea și comunicarea deschisă în clasă;
- colaboreze cu părinții și specialiștii (consilieri, psihopedagogi).

Prin comportamentul său, profesorul transmite mesaje puternice despre acceptare, echitate și respect. O vorbă bună, o încurajare sau o activitate adaptată pot schimba complet atitudinea unui elev față de școală și față de sine.

4. BENEFICIILE DIVERSITĂȚII ȘI INCLUZIUNII LA CLASĂ

O clasă în care se practică diversitatea și incluziunea oferă beneficii semnificative tuturor:

- Elevii devin mai toleranți și mai empatici, învățând să respecte diferențele;
- Crește motivația și încrederea elevilor, care se simt valorizați;
- Climatul clasei este mai pozitiv, bazat pe cooperare și sprijin reciproc;
- Rezultatele școlare se îmbunătățesc, deoarece elevii sunt mai implicați;
- Se dezvoltă competențele sociale și civice, esențiale în viața adultă.
- Incluziunea nu este benefică doar pentru elevii care au nevoie de sprijin suplimentar, ci pentru întreaga comunitate școlară.

5. OBSTACOLE ȘI PROVOCĂRI ÎN IMPLEMENTAREA INCLUZIUNII

Chiar dacă principiile incluziunii sunt tot mai acceptate, în practică există provocări:

- lipsa de resurse educaționale adaptate;
- numărul mare de elevi la clasă;
- mentalități rigide sau prejudecăți;
- insuficienta formare a cadrelor didactice în domeniul educației incluzive.

Depășirea acestor obstacole necesită efort comun din partea profesorilor, părinților, conducerii școlii și autorităților. Educația incluzivă trebuie sprijinită prin formare continuă, colaborare și politici educaționale coerente.

6. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Un exemplu concret de incluziune reușită este atunci când un elev cu dificultăți de învățare este sprijinit de colegi prin activități de grup, fără a fi izolat sau marginalizat.

De asemenea, în școlile care promovează diversitatea culturală, se organizează zile tematice sau proiecte interculturale, unde fiecare elev își prezintă tradițiile, limba sau obiceiurile. Astfel, toți copiii învață că diferențele nu trebuie ascunse, ci celebrate.

CONCLUZIE

Diversitatea și incluziunea la clasă reprezintă o valoare fundamentală a educației moderne. Ele transformă școala într-un spațiu al respectului, empatiei și dezvoltării personale. Fiecare elev merită o șansă de a fi ascultat, înțeles și valorizat.

Prin atitudinea profesorilor, prin sprijinul colegilor și prin implicarea comunității, școala poate deveni locul unde fiecare copil se simte important.

Adevărata educație nu constă doar în transmiterea de cunoștințe, ci și în formarea unor oameni capabili să trăiască în armonie cu ceilalți, indiferent de diferențe.

POVEȘTILE CODULUI: O CĂLĂTORIE EUROPEANĂ DE LA PIESE LEGO LA ROBOȚI AUTONOMI

*Prof. Teban Laura Diana, Colegiul Național „David Prodan” Cugir(AR)
Școala Gimnazială „Ioan Mihu” Vinerea*

În laboratorul de informatică al școlii noastre, zumzetul obișnuit al pauzelor a fost înlocuit recent de un sunet nou: cel al pieselor LEGO îmbinate cu grijă și al tastaturilor pe care se scriau primele linii de cod în Scratch. Elevii clasei a VIII-a au pornit într-o aventură tehnologică deosebită, participând la proiectul internațional eTwinning **Code Week every week** dedicat codării, alături de colegi din Grecia, Suedia, Tunisia, Italia, Spania. Această experiență nu a fost doar despre construcție, ci despre modul în care minți diferite se pot sincroniza pentru a atinge un scop comun.

Inima proiectului a bătut în ritmul unei colaborări strânse, în care succesul a depins de o împărțire clară a sarcinilor. Elevii și-au asumat roluri de specialitate, transformând clasa într-un veritabil studio de inginerie. Constructorii s-au concentrat pe „anatomia” mașinilor, asamblând șasiuri complexe și sisteme de direcție, în timp ce programatorii au devenit arhitecți „creierului” digital, scriind algoritmi în Scratch pentru a ghida fiecare mișcare.

Mihai, unul dintre constructori, a descris această responsabilitate cu entuziasm: **„A fost o provocare să construiesc un șasiu solid, știind că munca mea este fundația pe care colegii mei își rulează codul.”** Această conexiune a fost testată de nenumărate ori atunci când au apărut obstacolele tehnice. Andrei, din echipa de programare, își amintește momentele de calibrare: **„Cea mai mare provocare a fost să traducem mișcarea fizică în logică digitală. Dacă echipa de construcție schimba poziția unui senzor, eu trebuia să modific imediat unghiurile în Scratch.”**

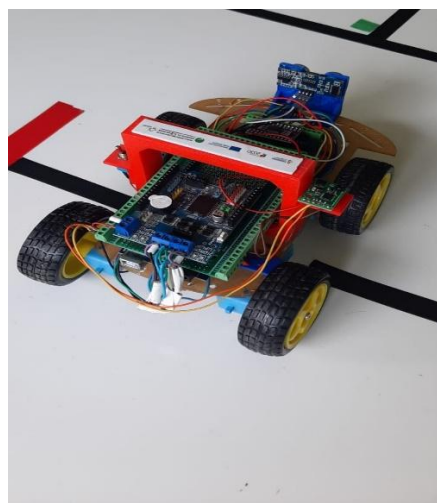
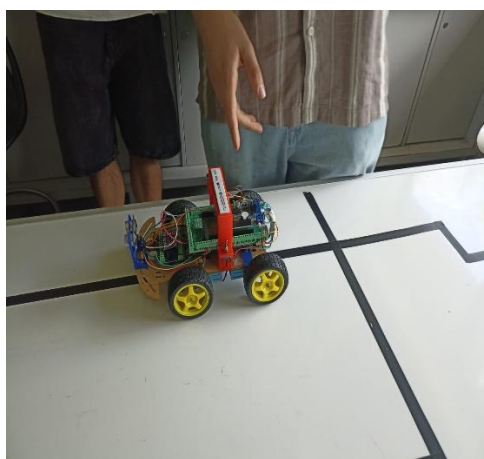
Această simbioză a fost cheia reușitei. Alex a rezumat cel mai bine sentimentul de la final, când mașinile au început să parcurgă autonom primele trasee: **„Fără o mașină bine construită de colegii mei, codul meu ar fi fost doar o teorie pe ecran.”**

Dincolo de entuziasmul de moment, activitatea a urmărit atingerea unor obiective educaționale esențiale pentru dezvoltarea tinerilor: **Dezvoltarea gândirii computaționale:** Elevii au învățat să descompună probleme complexe în pași logici și să utilizeze structuri de control (bucle, condiții) în Scratch. **Aplicarea practică a conceptelor STEM:** Proiectul a facilitat înțelegerea principiilor de fizică (frecare, tracțiune, viteză) și matematică (geometria unghiurilor de viraj). **Colaborarea și spiritul de echipă:** Împărțirea sarcinilor a cultivat responsabilitatea individuală în cadrul unui efort colectiv, esențială în proiectele de inginerie moderne. **Comunicarea interculturală:** Prin intermediul platformei eTwinning, elevii au interacționat cu partenerii din Grecia, Suedia și Tunisia, Italia, Spania dezvoltându-și competențele lingvistice și conștiința cetățeniei europene. **Rezolvarea creativă a problemelor (Problem-Solving):** Identificarea și corectarea erorilor de construcție sau de cod i-a învățat pe elevi perseverența în fața obstacolelor.

Acest proiect a demonstrat că, în școala noastră, învățarea depășește granițele manualelor. Elevii nu au învățat doar să programeze sau să asambleze piese, ci au exersat abilități esențiale pentru viitor: gândirea critică, răbdarea și, mai ales, **munca în echipă.**

Așa cum a concluzionat unul dintre participanți la finalul zilei: *„Azi am învățat că un robot nu este doar plastic și software, ci rezultatul modului în care noi am reușit să ne înțelegem unii cu alții.”*

Schimbul de idei cu partenerii europeni le-a demonstrat că, deși vorbesc limbi diferite, limbajul codului și al colaborării este universal. Această lecție despre echipă, comunicare și perseverență va rămâne cu ei mult timp după ce piesele de LEGO vor fi puse înapoi în cutii.

GÂNDURILE REGINEI MARIA – FLOWERS OF BLESSING

Prof. Apostol Nicoleta, Liceul de Arte „Regina Maria” Alba Iulia

Proiectul interjudețean interdisciplinar *Regina Maria - arta vieții și viața artei*, organizat de Liceul de Arte "Regina Maria", Alba Iulia, având ca parteneri Școala Gimnazială „Vasile Goldiș” Alba Iulia, Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia, Colegiul Național "Lucian Blaga" Sebeș și Biblioteca Județeană "Lucian Blaga" Alba, a ajuns la a VII-a ediție.

Proiectul are trei secțiuni principale – *People and Seasons*, *Queen Marie of Romania* și *Gândurile Reginei Maria* – care se desfășoară pe perioada anului școlar 2025-2026, în lunile octombrie-noiembrie și aprilie – iunie. În luna octombrie elevii au avut ocazia de a explora un gând de-al Reginei Maria despre conștientizarea binecuvântărilor din viața fiecăruia și sporirea acestora în inima lor. Citatul ales a fost utilizat în limbile engleză, română și franceză:

“Recognize the blessings you have and multiply them in your heart.”

“Reconnais les bénédictions que tu as et fais-les grandir dans ton cœur.”

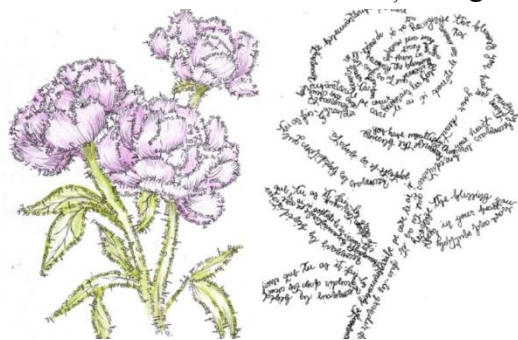
“Recunoaște binecuvântările pe care le ai și sporește-le în inima ta.”

Regina Maria a României, "The Problem of Happiness", 1925.

Ca în fiecare an, elevii au avut de realizat o caligramă cu acest citat folosit în cele trei limbi, ineditul ediției fiind reprezentat de forma caligramelor. Având în vedere prețuirea pe care a arătat-o Regina Maria florilor și frumuseții pe care o răspândesc acestea, s-a ales ca forma caligramelor să fie *floarea* de orice fel, mărime, culoare și în oricâte exemplare. Citatul ales îndeamnă la conștientizarea binecuvântărilor primite, iar florile pot fi percepute ca binecuvântări ale naturii menite să înfrumusețeze locurile, dar și să aducă bucurie sau mângâiere inimilor oamenilor. Astfel, s-a conturat subtitlul concursului *Gândurile Reginei Maria* în *Flowers of Blessing (Flori de binecuvântare)* care a invitat la reflecție pe marginea darurilor primite, dar și a felurilor în care florile pot fi ele însele binecuvântări pentru alții.

La concurs au participat elevi din clasele V-XII din școli urbane și rurale, unii dintre elevi fiind la prima lor participare la acest concurs de caligrame inspirat din gândurile Reginei Maria. Printre școlile participante s-au numărat Școala gimnazială „Ion Agârbiceanu”, Școala gimnazială „Vasile Goldiș”, Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan”, Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul” - Alba Iulia, Școala gimnazială „Mihai Eminescu”, Ighiu – structura Țelna, Liceul Tehnologic Sebeș, Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș și instituția organizatoare.

În luna octombrie a avut loc premiera lucrărilor de la etapa județeană a concursului, aceasta având loc la Sala festivă a Liceului de Arte „Regina Maria” din Alba Iulia, într-un cadru festiv. Evenimentul a debutat cu prezentarea realizată de d-ra prof. Drăgan Diana, având ca tematică un set de flori preferate de Regina Maria și impresiile Reginei pe marginea acestora, precum și parfumul pe bază de violete apreciat de Regină. Impactul prezentării a constat în imaginile cu flori, cu Regina Maria în diferite contexte și a gândurilor Reginei față de florile menționate, evidențiind sensibilitatea Reginei și dragostea pentru frumos.

Prezentarea caligramelor s-a realizat pe clase începând de la mențiuni până la premii, spectatorii având ocazia de a admira lucrările participanților și de a observa talentul și preferințele fiecăruia în funcție de filtrul interior prin care a trecut gândul Reginei Maria și florile pe care le apreciază. Astfel au fost lucrări care au îmbinat creionul / stiloul și culorile, altele care au redat frumusețea florii printr-un scris caligrafic de o finețe rară, altele care au evidențiat prin culoare o umbră sau o

formă a petalelor florilor. Varietatea caligramelor flori arată varietatea interpretărilor binecuvântărilor pe care le avem fiecare și pe care nu le observăm atât de repede ca atunci când cineva ni le înfățișează sub finețea acestor flori. Atenția la detaliu, migala cu care au fost lucrate, conturul particular și imaginea finală reflectă atât aplecarea spre reflecție și interpretare mai adâncă, dar și dorința de a reda privirii un dar care să trezească în suflet aprecierea frumosului și îndemnul de a împărtăși cu alții bunătatea și bucuria de a fi unii lângă alții.

Publicul s-a bucurat, de asemenea, de momentele muzicale oferite de elevii Filip Mortură (V) și Alexandru Vîrciu (VIII) – pregătiți de dna prof. Alexandra Păcurar. Aprecierile doamnelor profesoare Camelia Greculeac, Nadia Albescu și Anca Belășcu au fost gestul de recunoștință față de munca elevilor, a profesorilor coordonatori și a celor care i-au susținut.

Un premiu special a fost acordat clasei X B de la Liceul de Arte „Regina Maria” pentru multitudinea de caligrame realizate cu finețe, atenție la literă și gând și expresivitate.

În luna noiembrie lucrările concursului *Gândurile Reginei Maria – Flowers of Blessing* au fost prezentate într-o expoziție găzduită de Biblioteca Județeană „Lucian Blaga” astfel încât comunitatea să se poată bucura de farmecul *caligramelor FLORI* și poate să reflecteze asupra darurilor mici și mari din viața fiecăruia.

Echipa coordonatoare a fost formată din doamnele profesoare Greculeac Camelia, Drăgan Diana, Dioșan Livia și Apostol Nicoleta, iar colaboratorii au fost doamnele profesoare Albescu

Nadia, Belășcu Anca, Paraschivescu Alina, Almășan Celina, Gura Florina, Dreghiciu Nicoleta, Modoeanu Lucia, Negrescu Elena, Păcurar Alexandra, bibliotecari Barb Gianina, Barb Mirela, Bîrz Lucreția, Avram Monica, Cioflică Liudmila. Organizarea evenimentului de premiere și schimb de experiență a fost rezultatul colaborării cadrelor didactice, a susținerii conducerii instituțiilor implicate și a efortului și generozității elevilor participanți și a comunității școlare și locale.

Fiecare participant a contribuit într-un mod personal și neașteptat la traversarea unui drum în compania gândurilor Reginei Maria și a propriilor interpretări ale tuturor ideilor exprimate de cei care au ales să petreacă alături de noi câteva clipe de reflecție. Vă invităm să admirați frumusețea caligramei flori și să transmiteți mai departe dorul pentru frumos și recunoștință.

Bibliografie

Queen Marie of Romania, "The Problem of Happiness", in *The Quiver Magazine*, Edited by Herbert D. Williams, Volume 60, pp. 650-655, Cassell and Company, Limited, London, 1925.
<https://tom-kinter.stelea.ro/QueenMarie/ProblemOfHappiness/index.html>

METODE DE PREDARE PRIVIND EDUCAȚIA INCLUZIVĂ -STUDIU DE SPECIALITATE-

Prof. inv. primar Bălan Elena-Lăcrămioara, Șc. Gim. Măgura, Mihăești, Jud. Vâlcea

Incluziunea în sensul larg al termenului este „setul de măsuri și acțiuni multidimensionale din domeniile protecției sociale, ocupării forței de muncă, locuirii, educației, sănătății, informării și comunicării, mobilității, securității, justiției și culturii, destinate combaterii excluziunii sociale”. În ceea ce privește incluziunea în educație, aceasta se referă la faptul că „oricine, indiferent de deficiența sa, sau de dificultățile pe care le întâmpină în învățare, trebuie tratat ca un membru al societății, iar diversele servicii speciale de care are nevoie trebuie furnizate în cadrul serviciilor sociale, educaționale, medicale și celelalte servicii puse la dispoziția tuturor membrilor societății” (ap. Popovici D., 1999).

Astfel, incluziunea și „educația incluzivă” pun accentul pe necesitatea ca sistemul educațional și școlile/grădinițele să se schimbe și să se adapteze continuu pentru a răspunde diversității copiilor și nevoilor ce decurg din acestea. Realizarea educației incluzive presupune: existența și aplicarea principiilor incluziunii: principiul drepturilor egale, principiul nondiscriminării, principiul egalizării șanselor în educație, principiul centrării pe copil, principiul intervenției timpurii, principiul educației de bază pentru toți copiii, principiul asigurării serviciilor de sprijin, principiul cooperării și parteneriatului. punerea în aplicare a unei pedagogii incluzive, o pedagogie a diversității, care conține în esența ei atributele de a fi: pedocentristă, progresistă, personalizată, optimistă, socială, o pedagogie a iubirii.

Elaborarea unui curriculum „incluziv”, care să conțină flexibilitate și diversitate:

- curriculum-ul adaptat la nevoile copilului;
- diversitatea situațiilor de învățare și a materialelor suportive;
- metodologie didactică diversificată, interactivă, adecvată stilurilor și tipurilor de învățare diferite ale elevilor;
- diversitate în evaluare: forme, metode, instrumente.
- crearea și funcționarea unui sistem de servicii de sprijin la toate nivelurile învățământului: asistență psiho-pedagogică (psiholog, logoped), asistență socială, medicală, sprijin în învățare (învățător/profesor de sprijin).

Studiile de specialitate evidențiază efectul benefic al interacțiunii elevilor. Gruparea și sarcinile în care membrii grupului depind unul de celălalt pentru realizarea rezultatului urmărit arată că: elevii se implică mai mult în învățare decât în abordările frontale sau individuale și își manifestă dorința de a împărtăși celorlalți ceea ce experimentează, iar aceasta conduce la noi conexiuni în sprijinul înțelegerii. Modalități pentru a forma grupuri:

- cărți de joc se formează grupuri de 3-4 membri, iar folosirea cărților de joc este foarte utilă. Dacă urmează să lucrați cu 4 grupe, amestecați așii, popii, valeții, damele. Elevii urmează să tragă fiecare câte o carte și să se grupeze apoi la masă/ locul de lucru marcat(ă) în prealabil cu una din cele patru cărți. Se vor forma astfel: grupul așilor, popilor, valeților, damelor.
- cartonașe cu diferite simboluri se stabilește numărul de grupuri și numărul de membri al fiecărui grup și se folosesc culori, imagini cu flori/ animale, forme geometrice etc. Colorați câte 4 cartoane din fiecare dintre culorile: roșu, albastru, verde, galben, violet; desenați câte 4 imagini pentru fiecare dintre florile următoare: lealea, ghiocel, trandafir, margaretă; decupați câte 4 bucăți din fiecare dintre formele următoare: cerc, pătrat, dreptunghi, triunghi; plasați câte o imagine de pe cele 2 mese sau zone de lucru unde elevii se vor regrupa în funcție de cartonul tras.

Metode de predare-învățare interactivă în grup:

- metoda jigsaw/mozaicului;
- metoda cascadei;
- metoda turnirului între echipe (TGT- Teams/ Games/ Toumaments);
- metoda piramidei.

Metode de fixare și sistematizare a cunoștințelor, dar și de verificare:

- harta cognitivă/ conceptuală;
- matricele; - pânza de păianjen;
- tehnica florii de nufăr.

Metode de rezolvare de probleme prin stimularea creativității:

- brainstorming;
- metoda pălăriilor gânditoare;
- masa rotundă;
- studiul de caz;

Metode de cercetare în grup:

- proiectul de cercetare;
- portofoliul de grup.

La acestea se mai adaugă: metoda Sinelg, explozia stelară, metoda cubului, metoda ciorchinelui, tehnica acvariului etc. Considerăm că multe dintre acestea pot fi folosite cu succes și în învățământul special, (la elevii cu dificultăți de învățare), deoarece prin modul lor de aplicare pot trezi curiozitatea/interesul elevilor. Prin intermediul metodei ciorchinelui și cu ajutorul elevilor putem realiza următoarea schemă pentru a înțelege operațiile matematice.

Jocul didactic este o metodă care asigură participarea activă a elevului la lecție, folosește un conținut matematic accesibil și atractiv, utilizează reguli de joc cunoscute și respectate de elevi. Introdus inteligent în structura lecției, jocul didactic poate să satisfacă nevoia „de joc” a copilului cu dificultăți de învățare, dar în același timp poate să ușureze înțelegerea, asimilarea cunoștințelor și formarea unor deprinderi de calcul matematic, realizând o îmbinare între învățare și joc. Exemplu: Folosind numerele scrise pe fiecare balon realizați operații matematice al cărui rezultat este indicat.

Prin urmare, societatea contemporană sugerează ideea că „activ” este elevul care gândește, care depune un efort de reflecție personală, interioară și abstractă, căruia i se oferă posibilitatea de a afla singur cunoștințele înțelegându-le, stocându-le și aplicându-le în mod personal, care cercetează și redescoperă adevărurile și nu acela care reproduce mecanic materialul predat de cadrul didactic.

Metodele moderne reflectă o înțelegere mai bună a psihologiei copiilor, precum și acceptarea progresului tehnologic. Acest tip de învățământ dorește formarea de elevi capabili să rezolve orice situație problemă apărută în mod neașteptat, care sunt capabili să își concentreze atenția pe o activitate un timp mai îndelungat și care sunt dispuși să își dezvolte potențialul de care dispune la maximum. Singura personalitate cheie care gestionează toate aceste procese rămâne

aceiași – este un profesor. Și o mare parte din succesul elevilor este în mâinile profesorului. De aceea, pe lângă abordările moderne, fiecare profesor, ar trebui să dețină o serie de aptitudini care vor contribui la eficiența educației. Dezvoltarea acestor abilități și utilizarea celor mai bune metode de predare învățare sunt componentele cheie ale unei educații eficiente. Putem spune ca metodele incluzive de predare sunt esențiale pentru a asigura că toți elevii au acces la o educație de calitate și pentru a promova egalitatea și respectul pentru diversitate în școala modernă. Prin diferențierea instructivă, învățarea cooperativă, utilizarea tehnologiei, învățarea bazată pe proiecte și oferirea de feedback constructiv, profesorii pot crea un mediu educațional important.

Bibliografie:

1. Nedelcu A., Fundamentele educației interculturale. Diversitate, minoritate, echitate, Polirom, Iași 2008
2. Cerghit I. Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii. Polirom, 2008.
3. Gherguț A., Frumos L. Educația incluzivă. Ghid metodologic, Polirom 2019
4. Învățarea activă. Ghid pentru formatori. MEC-CNPP, 2001.

STUDIU DE SPECIALITATE: DEZVOLTAREA INTELIGENȚEI EMOȚIONALE A ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR PRIN INTERMEDIUL ACTIVITĂȚILOR DE LA DISCIPLINA EDUCAȚIE CIVICĂ

Prof. inv. primar Bocșa Aurelia-Georgeta, Școala Gimnazială „Dr. Petru Șpan” Lupșa

Educația civică are un rol fundamental în formarea personalității copilului și în dezvoltarea competențelor sociale și emoționale. Într-o lume aflată într-o continuă schimbare, în care adaptabilitatea, empatia și cooperarea sunt competențe esențiale, școala devine mediul principal de cultivare a inteligenței emoționale.

Inteligența emoțională, concept introdus și popularizat de Daniel Goleman, se referă la capacitatea individului de a-și recunoaște, înțelege și gestiona propriile emoții, precum și de a relaționa eficient cu ceilalți. În contextul învățământului primar, dezvoltarea acesteia reprezintă o prioritate pentru formarea unui comportament social echilibrat și pentru construirea unei comunități școlare bazate pe respect, empatie și colaborare. Inteligența emoțională este un construct psihologic complex, care integrează dimensiunile cognitive, afective și comportamentale ale personalității. Potrivit lui Mayer și Salovey (1997), IE presupune patru domenii esențiale:

- perceperea emoțiilor,
- utilizarea emoțiilor în gândire,
- înțelegerea emoțiilor
- reglarea emoțiilor.

În ciclul primar, elevii se află într-o etapă de dezvoltare intensă a identității personale și sociale. Activitățile educative trebuie să le ofere oportunități de a exprima emoții, de a învăța să le recunoască la ceilalți și de a-și controla reacțiile.

Dezvoltarea inteligenței emoționale este direct legată de climatul educațional și de stilul didactic al cadrului didactic. Profesorul devine model emoțional și moral pentru elev, facilitând un proces de învățare bazat pe cooperare, ascultare activă și respect reciproc. Educația civică reprezintă cadrul ideal pentru dezvoltarea competențelor emoționale, datorită caracterului său formativ și aplicativ. Prin activitățile de la această disciplină, elevii învață să

interacționeze în mod constructiv, să-și exprime opiniile, să coopereze în grupuri și să își asume responsabilități.

Temele abordate în cadrul disciplinei - precum respectul, toleranța, drepturile copilului, solidaritatea, prietenia, acceptarea diferențelor - oferă contexte reale pentru învățarea emoțională. În cadrul lecțiilor, elevii pot experimenta emoții pozitive, pot exercsa autocontrolul, empatia și gândirea critică, contribuind astfel la formarea unei personalități echilibrate.

Predarea-învățarea disciplinei Educație civică trebuie să se bazeze pe metode interactive și centrate pe elev. Dintre strategiile eficiente pentru dezvoltarea inteligenței emoționale, amintim:

- Jocul de rol și dramatizarea – permit elevilor să trăiască diverse situații emoționale, să înțeleagă perspective diferite și să exerseze empatia;
- Discuțiile dirijate – favorizează exprimarea liberă a emoțiilor, ascultarea activă și respectarea opiniilor celorlalți;
- Activitățile de grup – stimulează cooperarea, responsabilitatea și comunicarea non-violentă;
- Jurnalul emoțiilor – oferă elevilor posibilitatea de a reflecta asupra trăirilor proprii;
- Povestirea și studiul de caz–dezvoltă gândirea critică și capacitatea de a evalua reacțiile emoționale.

De asemenea, cadrele didactice pot utiliza instrumente precum „scara emoțiilor”, „roata sentimentelor” sau „cartonașe de empatie”, care îi ajută pe copii să identifice și să denumească emoțiile proprii și pe cele ale colegilor.

Pentru a demonstra eficiența activităților de dezvoltare emoțională, s-a realizat un studiu la nivelul unei clase a III-a, pe o perioadă de 6 săptămâni. Elevii au participat la activități tematice precum „Emoțiile mele colorate”, „Suntem o echipă” și „Prietenia adevărată”, utilizând metode precum jocul de rol, desenul reflexiv și dezbateră ghidată.

Rezultatele au evidențiat o îmbunătățire semnificativă a capacității elevilor de a identifica emoțiile, de a-și controla reacțiile impulsive și de a manifesta empatie față de colegi. S-a înregistrat și o scădere a conflictelor minore și o creștere a cooperării în sarcinile de grup. Studiul a demonstrat că disciplina Educație civică reprezintă un cadru optim pentru formarea inteligenței emoționale. Elevii învață nu doar concepte despre drepturi, reguli și comportamente, ci și modalități de autoreglare emoțională și de interacțiune pozitivă.

Iată un exemplu de activitate pentru clasa a III-a, având ca temă emoțiile, „Emoțiile mele colorate”: Am început cu un joc scurt „Ce culoare are starea mea de azi” pentru a crea o atmosferă pozitivă. Apoi am captat atenția printr-o discuție „Ce emoții recunoașteți? Când le simțim?”, discuție pe baza unor imagini cu fețe care exprimă diferite emoții. După ce am anunțat tema lecției și am explicat scopul activității, s-a continuat cu o discuție ghidată, fiecare elev asociind o culoare unei emoții, ei înșiși propunând astfel de asocieri (ex.: galben – bucurie, albastru – tristețe, roșu – furie). A urmat apoi o activitate practică prin care elevii au avut de desenat un chip al emoțiilor folosind culorile alese și sub desen au scris despre o situație în care au simțit acea emoție. Câțiva elevi și-au prezentat desenele și s-a discutat despre acceptarea emoțiilor și cum anume le putem gestiona. În încheierea acestei activități am desfășurat jocul „Termometrul emoțiilor”, elevii trebuind să indice și să exprime verbal cum se simt la finalul acestei activități. Am făcut aprecieri despre implicarea elevilor în activitate, mesajul final fiind că toate emoțiile sunt importante și ne ajută să ne cunoaștem mai bine.

Elevii participă cu plăcere la astfel de activități, se implică, sunt dornici să vorbească despre ei, despre ceea ce-i preocupă, ce-i neliniștește, ce le place, iar noi, cadrele didactice, reușim astfel să îi ajutăm să-și dezvolte inteligența emoțională care e deosebit de importantă pentru ceea ce vor deveni ca adulți.

Pentru a maximiza efectele pozitive ale acestei discipline, se recomandă:

- Integrarea constantă a activităților de educație emoțională în toate unitățile de învățare;
- Colaborarea între cadrele didactice, psihologul școlar și părinți;
- Organizarea de ateliere tematice pentru profesori privind dezvoltarea competențelor emoționale;

- Crearea unui climat educațional bazat pe respect, încredere și valorizarea fiecărui elev.

Prin urmare, educația emoțională nu trebuie tratată ca un domeniu secundar, ci ca un pilon fundamental al educației moderne. Elevii care își dezvoltă inteligența emoțională devin mai echilibrați, mai cooperanți și mai capabili să facă față provocărilor vieții cotidiene.

Bibliografie:

- Goleman, D. (1995). Inteligența emoțională. București: Curtea Veche.
- Mayer, J.D., & Salovey, P. (1997). Emotional intelligence: What it is and why it matters.
- Dumitriu, G. (2018). Educația emoțională în școala românească. Iași: Polirom.
- Cerghit, I. (2006). Metode de învățământ. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Ministerul Educației (2020). Programa școlară pentru disciplina Educație civică, clasele II–IV.

PREVENIREA ȘI COMBATerea BULLYINGULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. Cernat Marinela Eugenia, Liceul Tehnologic „Țara Moșilor” Albac

Bullyingul reprezintă una dintre cele mai frecvente și mai îngrijorătoare probleme întâlnite în mediul școlar contemporan, cu efecte negative profunde asupra dezvoltării emoționale, sociale și educaționale a copiilor. În învățământul primar, fenomenul bullyingului capătă o importanță deosebită, întrucât elevii se află într-o etapă esențială a formării personalității, a valorilor morale și a relațiilor interpersonale.

Lucrarea de față își propune să analizeze, din perspectivă teoretică, conceptul de bullying în școala primară, formele de manifestare ale acestuia, cauzele apariției și impactul asupra elevilor, precum și rolul cadrelor didactice în prevenirea și combaterea acestui fenomen.

Termenul de bullying se referă la un comportament agresiv, intenționat și repetat, care implică un dezechilibru de putere între agresor și victimă. Acest comportament poate fi de natură fizică, verbală, relațională sau psihologică. În mediul școlar, bullyingul se manifestă prin acte de intimidare, tachinare, excludere socială, amenințări sau agresiuni directe.

În învățământul primar, copiii nu conștientizează întotdeauna gravitatea comportamentelor lor, motiv pentru care intervenția timpurie este esențială. Bullyingul nu trebuie confundat cu conflictele obișnuite dintre copii, deoarece acesta presupune repetitivitate și intenția de a provoca suferință.

Bullyingul fizic este una dintre cele mai vizibile forme și include lovirea, împingerea, distrugerea obiectelor personale sau alte acte de violență corporală. Bullyingul verbal se manifestă prin jigniri, porecle, insulte sau amenințări.

O formă mai puțin vizibilă, dar la fel de nocivă, este bullyingul relațional, care presupune excluderea intenționată a unui copil din grup, răspândirea de zvonuri sau manipularea relațiilor sociale. Chiar și la nivel primar, aceste comportamente pot avea consecințe serioase asupra stimei de sine a elevilor. Cauzele bullyingului sunt multiple și complexe, incluzând factori individuali, familiali și sociali. Lipsa abilităților de comunicare, modelele comportamentale negative din familie, expunerea la violență sau lipsa supravegherii pot contribui la apariția comportamentelor agresive.

De asemenea, mediul școlar joacă un rol important. Un climat educațional lipsit de reguli clare, empatie și cooperare poate favoriza dezvoltarea fenomenului de bullying. Copiii care devin agresori pot fi, la rândul lor, victime ale neglijării sau ale abuzului.

Efectele bullyingului asupra victimelor sunt profunde și de durată. Acestea pot include anxietate, scăderea stimei de sine, dificultăți de concentrare, absentism școlar și rezultate slabe la

învățătură.

Pe termen lung, bullyingul poate conduce la probleme emoționale serioase, precum depresia sau izolarea socială. De asemenea, nici agresorii nu sunt lipsiți de consecințe, aceștia având un risc crescut de a dezvolta comportamente antisociale în viitor. Cadrele didactice au un rol esențial în prevenirea și combaterea bullyingului în școala primară. Prin crearea unui climat educațional bazat pe respect, toleranță și comunicare deschisă, învățătorii pot reduce semnificativ apariția comportamentelor agresive.

Activitățile educative, discuțiile deschise despre emoții, regulile clare de comportament și colaborarea cu familia sunt strategii eficiente în prevenirea bullyingului. Educația timpurie pentru empatie și respect reciproc reprezintă cheia formării unor adulți responsabili.

Bullyingul în învățământul primar este un fenomen complex, care necesită o abordare sistematică și constantă. Prevenirea acestuia trebuie să înceapă din primii ani de școală, prin implicarea activă a cadrelor didactice, a părinților și a comunității.

O educație bazată pe valori morale solide, empatie și respect poate contribui semnificativ la reducerea fenomenului de bullying și la crearea unui mediu școlar sigur și prietenos pentru toți elevii.

PERSONALITĂȚI CARE AU SCHIMBAT LUMEA: DIMITRIE CANTEMIR ȘI INOCENȚIU MICU KLEIN

Profesor Buta Iuliana, Colegiul Național „Titu Maiorescu” Aiud

Originea romanică a poporului român este menționată încă din Antichitate, împăratul roman Mauricius numindu-i romani pe locuitorii de la nordul Dunării în tratatul său militar Strategikon, care datează din secolul al VI-lea, fiind considerat prima atestare documentară a populației de la nordul Dunării. Odată cu perioada Renașterii, care reprezintă o perioadă de tranziție de la societatea medievală la cea modernă, cărturarii români încep să fie preocupați de originea și formarea poporului român, ceea ce duce la efectuarea unor studii și realizarea unor lucrări despre originea poporului român, secolele al XVII-lea – al XVIII-lea reprezentând o perioadă de formare și dezvoltare a conștiinței naționale, perioadă în care ia naștere sentimentul românilor de apartenență la același popor. Astfel, umanismul românesc cunoaște o dezvoltare aparte, legată de redescoperirea romanității poporului român și a originii latine a limbii române, prin valorificarea tradiției culturale a Antichității.

În spațiul extracarpatic, unul dintre cei mai importanți cărturari care abordează problema originii poporului român și a unității de neam și limba a tuturor locuitorilor din spațiul românesc este Dimitrie Cantemir, domn al Moldovei și mare cărturar al umanismului românesc, considerat „al doilea creator român de curent, literar și științific european contemporan lui, fără niciun fel de decalaj cronologic”¹. Dimitrie s-a născut în satul Silișteni din ținutul Fălciului, fiind cel de-al doilea fiu al serdarului Constantin și al jupânesei Ana Bantăș. La 15 iunie 1685, tatăl său, Constantin Cantemir a fost numit domn al Moldovei, cu ajutorul lui Șerban Cantacuzino, domnul Țării Românești. La moartea tatălui său, în 1693, a fost proclamat domn după modelul lui Constantin Brâncoveanu, însă Poarta nu l-a confirmat în domnie. Și-a petrecut următorii ani la Constantinopol, unde a fost capuchehaie, trimis la Poartă ca garant al fidelității. Dimitrie stă ostatic la Constantinopol 20 de ani.

¹ Ioan-Aurel Pop- *Transilvania- starea noastră de veghe*, Școala ardeleană, Cluj-Napoca, 2016, p.43

În 1710 este pus la tronul Moldovei, având misiunea de a-l supraveghea pe Brâncoveanu, bănuit de neloialitate față de Imperiul Otoman, în schimb acesta a încheiat el însuși un tratat cu Imperiul Rus al lui Petru cel Mare. Armata rusă ajutată de moldoveni a suferit o înfrângere categorică din partea turcilor în Bătălia de la Stănilești. „Armata rusă, cu contingentul moldovenesc, coborând pe valea Prutului, e încercuită de turci la Stănilești, iar după două zile capitulează, nu învinsă de arme, ci de foame. Dimitrie Cantemir, trădător în ochii turcilor, a putut să se retragă în Rusia cu toată familia lui și cu vreo 5 000 de moldoveni, boieri, curteni, simpli ostași voluntari. Cantemir a rămas în Rusia până la moartea lui, în 1723.”² A fost înmormântat în Rusia, iar în 1935 osemintele sale au fost aduse în România și se află la Biserica Domnească *Trei Ierarhi* din Iași. Pe lespedeza raclei sale este scris următorul text: „Aici, întors din lungă și pre greaua pibegie înfruntată pentru libertatea țării sale, odihnește Dimitrie Cantemir, domn al Moldovei”.

Dimitrie Cantemir este primul savant român care a făcut cunoscute Europei istoria, cultura și așezarea geografică a țării sale prin scrierile variate despre originea neamului românesc, inspirate din izvoare istorice autohtone și străine. Printre operele sale se numără: *Divanul sau Gâlciava înțeleptului cu lumea sau Giudețul sufletului cu trupul*, în care Cantemir sugerează superioritatea omului asupra celorlalte viețuitoare, face din om un stăpân al lumii; *Istoria ieroglifică*, considerată prima încercare de roman politico-social, alegoric și autobiografic sau *Descriptio Moldaviae* (*Descrierea Moldovei*), prima prezentare interdisciplinară a Moldovei și locuitorilor ei. În anul 1714, Dimitrie Cantemir devine membru în Societas Scientiarum Brandenburgica, ulterior cunoscută sub numele de Academia din Berlin.

Cea mai extinsă argumentare a originii romane a românilor se regăsește în lucrarea lui Dimitrie Cantemir *Hronicul vechimei a romano-moldo-vlahilor*, care cuprinde istoria românilor de la Traian până în pragul celei de a doua „descălecări” sau întemeierea principatelor și este publicată la Sankt Petersburg în 1717. Pentru scrierea acestei lucrări, Dimitrie Cantemir a consultat peste 150 de izvoare române și străine în limbile latină, greacă, polonă și rusă. Cantemir mărturisește: „nici o piatră neclătită și nici un unghi nescociorât n-am lăsat, pentru ca să ne înștiințăm de începătură, și purcederea, și așezământul, cel mai de pre urmă, a acestui neam, din care ne înștiințăm cu adevărat”³. În această lucrare, autorul susține încă din incipit faptul ca neamul romano-moldo-vlahilor „necurmat lăcuiește în Dachia (adecă în Moldova, în Țara Munteniască și în Ardeal”⁴, astfel că Dimitrie Cantemir plasează poporul român într-un spațiu istoric unitar numit Țara Românească, ale cărei baze au fost puse încă din timpul împăratului Traian și care s-a împărțit ulterior în Transilvania, numită și Dacia de Mijloc; Țara Munteneasca sau Valahia Mică și Moldova sau Valahia Mare.

² Neagu Djuvara, *O scurta istorie a românilor povestită celor tineri*, Humanitas, București, 2002, p.158

³ Șerban Cioculescu, *Varietăți critice*, Editura pentru literatură, 1966, p.54

⁴ D. Cantemir, *Hronicul vechimei a romano-moldo-vlahilor*, ediție de Gr. G. Tocilescu, București, 1901

În spațiul intracarpatic, demonstrarea originii latine a neamului românesc a fost folosită în scopuri politice, aceasta fiind pusă în slujba luptei pentru emanciparea națională, deoarece în secolul al XVIII-lea se considera că au drepturi politico-teritoriale asupra unei țări cei mai vechi și mai nobili locuitori ai acesteia. Principala formă a luptei naționale împotriva principiului „Unio Trium Nationum”, care excludea poporul român din viața politică și organizarea Voievodatului Transilvaniei, are loc în plan confesional, prin organizarea oficială a Bisericii Române Unite ca parte a Bisericii Catolice, odată cu acceptarea de către Biserica română transilvană a punctelor Unirii stabilite la Florența în 1439 în schimbul tăgăduirii, pentru preoțimea ortodoxă, a unor privilegii egale cu ale preoților catolici. Prin aceasta unire, românii transilvăneni „au intrat într-o comunitate spiritual occidentală, fără ca să părăsească tradiția ortodoxă”⁵, ceea ce contribuie la formarea unei elite intelectuale alcătuită din membrii clerului greco-catolic care lansează un program „complex de emancipare politică și socială a românilor din Transilvania”⁶.

Unul dintre cei mai mari apărători ai drepturilor românilor din Transilvania este Inocențiu Micu Klein, episcop greco-catolic al Episcopiei române unite de Făgăraș, care a susținut originea latină și continuitatea neîntreruptă a poporului român pe acest teritoriu și a folosit pentru prima dată în tipăriturile românești alfabetul latin. Inocențiu Micu Klein s-a născut într-o familie de țărani din actuala comună Sadu. A început să studieze în satul natal, însă, pentru că dovedise o inteligență puțin obișnuită, a fost trimis să studieze la Colegiul iezuit din Cluj. În 1729, în timp ce era încă student, a primit vestea că împăratul romano-german Carol al VI-lea a decis să îl numească episcop unit al românilor ardeleni. În 22 septembrie 1729, tânărul Ioan Micu a fost hirotonit preot în sanctuarul greco-catolic de la Mariapocs, din Ungaria de azi. Trei zile mai târziu, a devenit călugăr în Ordinul Sfântului Vasile cel Mare, la mănăstirea din Muncaci, din Ucraina de azi. A adoptat numele de Inocențiu la intrarea în călugărie. În 5 noiembrie 1729, episcopul unit rutean Gennadius Bizanczy l-a hirotonit pe Ioan Inocențiu Micu drept episcop al românilor ardeleni.

Odată ajuns episcop, Inocențiu Micu formulează un amplu program de emancipare națională a românilor, prin elaborarea unei serii de memorii către puterea politică austriacă, „în care a arătat că a sosit scadența, în sensul că românii s-au unit cu Roma, dar drepturile promise nu au fost acordate”⁷. Printre privilegiile promise se numărau: ridicarea românilor din starea de supuși, dreptul poporului român de a ocupa funcții publice sau ușurarea situației țărănimii. Argumentele episcopului pentru acordarea drepturilor românilor se bazează pe originea latină a acestora, Inocențiu Micu susține faptul că românii erau cei mai numeroși și cei mai vechi locuitori ai țării, fiind urmași ai romanilor, colonizați în spațiul românesc de împăratul Traian, moștenirea istorică a poporului român devenind o armă politică împotriva opresiunilor Imperiului Austriac. Astfel, Inocențiu Micu depune o luptă asiduă pentru aplicarea punctului al treilea al Diplomei leopoldine, care presupunea numărarea și a celor de jos, a plebei, între Stările Privilegiate, pe principiul *nihil de nobis sine nobis*. În lupta pentru ridicarea poporului român, Inocențiu Micu este preocupat de școală, de cultură. El inițiază școlile din Blaj, plănuiește un seminar la Cluj, iar sub episcopatul lui pleacă și primii bursieri la Roma, ceea ce contribuie la formarea ulterioară a Școlii Ardelene, mișcare care duce mai departe lupta pentru emanciparea națională a românilor.

Totuși, acțiunile episcopului greco-catolic nu au fost tolerate de conducerea austriacă, astfel că acesta a fost chemat la Viena în anul 1744 și acuzat de faptul că nu a intervenit împotriva mișcării anticatolice a călugărului bosniac Visarion Sarai. Ca urmare, Inocențiu Micu pleacă la Roma, unde trăiește în exil timp de 24 de ani. Moare în anul 1768, cu dorința de a fi înmormântat în Transilvania natală, convins că „nu poți învia cu adevărat decât în pământul patriei”⁸. Dorința episcopului este îndeplinită însă abia în anul 1997, când osemintele sale sunt aduse de la Roma și

⁵ Mihai Bărbulescu, Dennis Deletant, Keith Hitchins, Șerban Papacostea, Pompiliu Teodor, *Istoria României*, Corint, București, 2007, p.236

⁶ Adolf Armbruster

⁷ Ioan-Aurel Pop, *op. cit.*, p. 37

⁸ Inocențiu Micu-Klein

înhumate la Blaj, într-un mormânt săpat în fața iconostasului din Catedrala Sfânta Treime din Blaj, ctitoria sa.

Atât Dimitrie Cantemir, cât și Ioncețiu Micu Klein joacă un rol covârșitor în evoluția poporului român, contribuind prin acțiunile lor la dezvoltarea ulterioară a acestuia. Considerați precursori ai iluminismului românesc, ambii luptă pentru recunoașterea originii latine a poporului român, prin redactare unor lucrări de o mare valoare istorică, cu ajutorul cărora reușesc să demonstreze originea comună și unitatea de neam și limbă a tuturor locuitorilor spațiului românesc. Acest lucru duce la crearea unei conștiințe naționale, a unui sentiment de apartenență la același popor, din care ia naștere ulterior dorința românilor din Transilvania, Moldova și Țara Românească de a se uni „într-un singur stat neatârnat”. Astfel, deși munca celor doi nu își atinge scopul propus inițial, aceasta are urmări extrem de importante pentru evoluția statului român, reprezentând baza constituirii statului român modern.

Bibliografie

1. Ioan-Aurel Pop, *Transilvania- starea noastră de veghe*, Școala ardeleană, Cluj-Napoca, 2016
2. Neagu Djuvara, *O scurta istorie a românilor povestită celor tineri*, Humanitas, București, 2002
3. Mihai Bărbulescu, Dennis Deletant, Keith Hitchins, Șerban Papacostea, Pompiliu Teodor, *Istoria României*, Corint, București, 2007
4. https://ro.wikipedia.org/wiki/Dimitrie_Cantemir

5. <https://www.rfi.ro/politica-120915-pagina-de-istorie-ioan-inocentiu-micu-klein-episcop-aparat-drepturi>
6. https://www.sadu.ro/wp-content/files/Ioan_Micu_Klein_.pdf

METODE ACTIV-PARTICIPATIVE ALE PREDĂRII/ÎNVĂȚĂRII ISTORIEI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. învă. primar Filip Simona, Școala Gimnazială Daia Română

MOTTO: „Consideră elevul o făclie pe care să o aprinzi astfel încât mai târziu să lumineze cu o lumină proprie.”- Plutarh

Învățământul românesc, aflat în continuu proces de reformă, își definește liniile directoare ale politicii educaționale în concordanță cu cea europeană. Pentru compatibilizarea procesului nostru de învățământ cu reperele comunitar-europene, se impune o modernizare a acestuia prin transformări esențiale atât în optica gândirii pedagogice, cât și în tehnologia didactică, înțeleasă prin abordarea procesului didactic sub raportul scopurilor și obiectivelor riguros elaborate, al conținuturilor și strategiilor adecvate, în scopul asigurării calității sistemului de învățământ.

Istoria, adevărata „memorie a omenirii”, este știința ce a fost fundamentată la începutul secolului al XIX-lea. Rădăcinile ei sunt însă străvechi, deoarece încă de la începutul organizării vieții în colectivitate, oamenii au simțit nevoia de a-și transmite informații de la o generație la alta. Ca disciplină de învățământ, istoria se studiază în țara noastră începând cu clasa a IV-a.

Dezvoltarea gândirii critice constituie un important obiectiv de tip formativ și se realizează prin folosirea cu precădere a unor strategii activ-participative. Aceste strategii nu trebuie rupte de cele tradiționale deoarece ele marchează un nivel superior în spirala modernizării strategiilor didactice.

Prin metode activ-participative înțelegem toate situațiile și nu numai metodele active propriu-zise în care elevii sunt puși și care-i scot pe aceștia din ipostaza de obiect al formării și-i transformă în subiecți activi, coparticipanți la propria formare.

Într-o lume în continuă schimbare, pentru a exista, elevii noștri vor avea nevoie de capacitatea de a cernea informațiile și de a alege între ce este și ce nu este important. Ei trebuie să înțeleagă cum se corelează anumite informații, să le descopere sensul și să le respingă pe cele irelevante sau false. Deci, ei vor trebui să dea sens în mod critic, creativ și productiv informațiilor, să gândească și să învețe critic.

Pentru dezvoltarea gândirii critice a elevilor învățătorul trebuie să asigure un demers didactic adecvat învățării active și interactive folosind metode, procedee și tehnici de învățare eficiente. Fără a exclude strategiile învățământului tradițional, învățătorul trebuie să folosească și strategii didactice moderne care vor menține interesul elevilor, vor crea atmosfera propice de învățare și vor ridica actul educațional la nivelul necesar societății.

Din multitudinea de strategii moderne voi prezenta o sinteză a câtorva strategii :

➤ **Problematizarea**

Este strategia didactică prin care dezvoltăm gândirea și educăm creativitatea elevilor. Problematizăm conținutul lecției de istorie când conducem pe elevi să dobândească prin rezolvarea de probleme, noi cunoștințe, la însușirea cărora a fost solicitată, prin practicare activă, gândirea lor.

În contextul problematizării, ca strategie didactică, trebuie însă să facem distincția clară între conceptul de problemă, așa cum este cunoscut în mod obișnuit și conceptul de « situație-problemă », care trebuie să aibă în conținut elemente conflictuale, contradictorii.

Exemplu:

La lecția « România în timpul domniei lui Cuza-Vodă » se poate crea o situație problemă : Cu toate aspectele pozitive ale domniei lui Cuza, abdicarea acestuia în 1866 și aducerea unui prinț străin a fost o necesitate politică ?

În legătură cu problematizarea, mai este în discuție următorul aspect: pot fi considerate situații-problemă și cele care sunt formulate sub formă de alternativă și care au în conținutul lor întrebarea : Ce s-ar fi întâmplat dacă... ?

➤ **Brainstorming-ul**

Este o metodă prin care se dezvoltă creativitatea elevilor prin exersarea gândirii divergente, care solicită găsirea unor soluții proprii pentru problemele propuse.

Etimologic, brainstorming provine din engleză, din cuvintele „brain” = creier și „storm” = furtună, ceea ce înseamnă furtună în creier, efervescență, aflux de idei, o stare de intensă activitate imaginativă, un asalt de idei.

Un principiu al brainstorming-ului este: cantitatea generează calitatea. Conform acestui principiu, pentru a ajunge la idei viabile și inedite este necesară o productivitate creativă cât mai mare.

Brainstorming-ul poate avea mai multe variante :

a) brainstorming-ul cu schimbare de roluri - care solicită elevilor abordarea problemei din mai multe puncte prin schimbarea rolurilor.

Exemplu de introducerea metodei :

« Ce ați face în locul lui Decebal, la venirea romanilor la Dunăre ? »

b) metoda FRISCO, propune abordarea unei probleme din mai multe perspective pe baza unui rol specific prin care se acoperă și o anumită dimensiune a personalității :

« Cum vedeți viața pe pământul țării noastre înaintea dacilor și romanilor ? »

c) metoda 6-3-5 (brainwriting) este o metodă asemănătoare cu brainstorming-ul, dar are specific numai notarea ideilor originale și esențiale. Elevii grupați câte 6 scriu fiecare timp de 5 secunde, 3 soluții la problema propusă pe o foaie, într-un sens stabilit (de la stânga la dreapta), fiecareia dintre cei 5 colegi de grup. Prin această preluare a ideilor colegului se deschid perspectivele și se îmbunătățesc ideile fiecărui participant.

Exemplu : « Găsiți 3 soluții pentru rezolvarea cererilor revoluționarilor din 1848 ! »

Avantajul metodei constă în faptul că dezvoltă gândirea critică și oferă elevilor timizi posibilitatea de a se exprima.

d) metoda « Philips 6-6 » se poate în grupuri mari de 6 elevi, fiecare având moderatorul și purtătorul său de cuvânt. După ce se dezbate 6 minute problema, purtătorii de cuvânt prezintă soluțiile grupurilor, iar moderatorii sintetizează și aleg soluția cea mai eficientă.

Exemplu de probleme :

« Cum puteau fi limitate efectele primului război mondial ? »

« La ce s-a gândit voievodul Mircea cel Bătrân când a acceptat să participe la cruciadă ? »

➤ **Ciorchinele (agregare)**

Este o metodă grafică de organizare și integrare a informației în cursul învățării. Poate fi folosit la începutul lecției numindu-se « ciorchinele inițial » sau după lectura textului, numindu-se « ciorchine revăzut ». Această metodă solicită elevilor o analiză precisă a textului și îi permite corectarea și completarea informațiilor pe care le deține.

Exemplu : Ștefan cel Mare, domnitorul Moldovei

➤ **Gândiți – lucrați în perechi, comunicați**

Este o modalitate simplă și rapidă de învățare prin colaborare pe grupe.

La o întrebare pregătită anticipat de învățător elevii pot găsi mai multe răspunsuri posibile. După ce dau răspunsuri individual, elevii își citesc răspunsurile în perechi și vor încerca să elaboreze un răspuns comun corect. Rezumarea într-un timp scurt a răspunsurilor, obligă elevii să sesizeze și să sintetizeze esența informațiilor primite și apoi să le prezinte clar și concentrat.

Exemplu : Ce calități avea Traian ?

Prin confruntarea răspunsurilor în perechi și între perechi există premisele organizării informațiilor acumulate în structuri cognitive prin realizarea de contexte noi de exersare a acestor conținuturi și ducând la o învățare bună.

➤ **Mai multe capete la un loc**

Strategia urmărește învățarea prin cooperare pe grupuri de 3 - 4 elevi. Fiecare membru al grupului are alt număr (1,2,3,4). După enunțarea unei întrebări problemă, fiecare va spune răspunsul

său, iar apoi după dezbateri vor formula răspunsul grupului, pe care îl va comunica clasei unul dintre numere, anume solicitat. Metoda asigură implicarea în activitate a tuturor elevilor.

Exemplu de sarcină pe echipă:

« Cum s-a format Statul Național Unitar Român ? »

➤ **Cvintetul (Cinquains)** - reprezintă instrumentul de sintetizare a informațiilor, de evaluare a înțelegerii și creativității elevilor și mijlocul de exprimare a creativității lor.

Este o poezie de 5 versuri care se elaborează individual, în perechi sau în grup și respectă următoarele repere :

- titlul (un singur cuvânt - substantiv) : Mircea
- descriere (2 cuvinte - adjective) ; Înțelept, viteaz
- acțiune (3 cuvinte - verbe) ; Discutând, luptând, învingând
- sentimente (4 cuvinte – construcție, enunț) ; A lăsat o amintire veșnică
- esența subiectului (un cuvânt cheie) ; Patriot

Variantele obținute pot fi afișate și citite colegilor.

Cvintetul este unul dintre cele mai rapide și mai eficiente mijloace de sinteză și rezumare a informațiilor și noțiunilor.

➤ **Cuburile**

Este o strategie care urmărește studierea unei teme din mai multe perspective.

Scopul ei este lărgirea orizontului de idei al elevului.

Este necesar un cub mare, pe fețele căruia să fie scrisă câte o sarcină de lucru sub diferite forme.

Exemplu : · descrie - modul de viață al romanilor.

· compară - Ce asemănări au cu viața dacilor? Ce deosebiri există?

· asociază - La ce te gândești după ce ai cunoscut viața dacilor ?

· analizează - Cum s-a format poporul român ? Din ce este compusă limba română?

· aplicație - Cum explicați formarea poporului român unui străin?

· argumente pro sau contra : Este bine să cunoaștem cum s-a format poporul român?

De ce da? De ce nu?

➤ **Diamantul și piramida povestirii** - strategie foarte atractivă pentru copii și valoroasă deoarece prin ea, elevii sintetizează și ideile principale ale textului.

Dacă se dorește scrierea unei piramide la istorie, se va face după următoarea regulă:

- un cuvânt pentru regiunea unde se desfășoară evenimentul istoric - Muntenia (Valahia)
- 2 cuvinte pentru conducătorul țării ; Mihai Viteazul
- 3 cuvinte pentru însușirile lui Patriot, iubit, curajos
- 4 cuvinte pentru faptele lui ; A luptat, a biruit, a unit, a murit
- 5 cuvinte pentru analiză; Respectat, admirat, prețuit, pomenit, iubit

Cu aceste cuvinte se obține piramida, iar continuând descrescător până la un cuvânt se obține și « diamantul ». La clasele primare se pot folosi și culorile, iar desfășurarea momentului se poate face și sub formă de joc.

➤ **Diagramele Venn** - scopul lor este să evidențieze asemănări, deosebiri și elemente comune în cazul a două concepte, personaje sau evenimente.

După lectura mai multor texte istorice, dezbateri și discuții se pot realiza diagramele Venn.

Elevii pot lucra individual, în perechi și în grup, iar în final se face pe un poster diagrama clasei.

Exemplu : Revoluția din 1821 și Revoluția din 1848.

Diagramele pot constitui și o modalitate de evaluare sau pot fi folosite la scrierea unui eseu sau a unei compuneri.

➤ « Știu - Vreau să știu - Am învățat »

Este strategia care poate fi folosită pentru ghidarea lecturii prin formularea unui scop al acesteia.

Inițial se formează perechi care lucrează pe tot parcursul activității. Se va împărți apoi tabla și foile elevilor în 3 coloane, astfel :

ȘTIU	VREAU SĂ ȘTIU	AM ÎNVĂȚAT
Ce știm ?	Ce vreau să știu ?	Ce am învățat ?
Ce credem că știm ?		

La prima etapă întrebăm elevii ce știu despre un subiect anume, de exemplu Războiul de Independență. Fiecare va nota pe foaia personală informații adevărate și false. După dezbaterile lor în perechi vor alege informațiile care sunt relativ sigure și le vor comunica învățătorului care le va scrie pe tablă în coloana « ȘTIU ».

Individual și apoi în perechi vor formula întrebări despre subiectul propus care vor fi scrise și ele la tablă în coloana « VREAU SĂ ȘTIU ». După lectura textului sarcina tuturor este verificarea informațiilor din prima coloană și validarea lor, descoperirea răspunsurilor la întrebările coloanei a doua și scrierea informațiilor noi în coloana a treia.

În spatele fiecărei metode de predare stă ascunsă o ipoteză asupra mecanismului de învățare a elevului (Mircea Malița). Învățătorii trebuie să fie preocupați de găsirea unor metode și procedee variate adaptate diferitelor situații de instruire în care elevii vor fi puși.

Pe baza competențelor sale profesionale mereu actualizate, învățătorul va încerca noi metode de predare. Este loc în acest domeniu pentru manifestarea imaginației și creativității didactice, cu efecte pozitive nu numai asupra elevilor, ci și asupra dascălilor.

Învățământul românesc se confruntă și cu nota sa predominant teoretizantă, chiar cu tendințe de supraîncărcare informațională. De aceea, efortul dascălilor trebuie canalizat în direcția operaționalizării cunoștințelor, ceea ce va conduce la o creștere a interesului și motivației elevilor pentru diferitele domenii ale cunoașterii, îi va pregăti mai bine pe aceștia în perspectiva integrării în viața socială. Învățarea asistată de calculator și multimedia, îmbinarea activității frontale cu cea individuală și pe grupe, constituie alte direcții importante ale modernizării strategiilor didactice.

Bibliografie

- Breben, S., Gongea, E.-, *Metode interactive de grup*, Editura Arves, Craiova, 2002;
- Dumitru, I. Al. – *„Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă”*, Editura de Vest, Timișoara, 2000;
- Gheorghe, Al.-, *„Metodica predării istoriei în învățământul preuniversitar”*, Craiova, 1999;
- MEC, Consiliul Național pentru pregătirea profesorilor, -*„Învățarea activă”*, ghid pentru formatori și cadre didactice, București, 2001 ;
- Oprea Crenguța-Lăcrămioara, - *„Strategii didactice interactive”*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2010.

ABORDĂRI ALE PROBLEMATICII BASMULUI ÎN LITERATURĂ

Prof. Gherghin Delia, Colegiul Național „Titu Maiorescu” Aiud

Basmul în literatura universală

Asistăm încă, azi, în lumea contemporană, la păstrarea unor valori culturale și etice, care se reînnoiesc, se completează, se modelează sau se șterg, la fel ca și relațiile dintre oameni, aducând, în același timp cu ele concepte tradiționale bine conservate, materializate și în literatură, văzută ca o formă de cunoaștere ce redă realitatea prin intermediul imaginilor artistice, reflectată în conștiința noastră cu ajutorul forței expresive a cuvintelor.

Literatura a devenit, așadar, mai mult decât un simplu instrument, o întreagă structură, în care scriitorul își înglobează nu doar concepția personală despre viața trăită, ci și pe aceea a unei lumi întregi.

Literatura pentru copii își are originea în creațiile populare orale, care au devenit, mai târziu sursă de inspirație pentru literatura cultă și care, la rândul ei, cunoaște câteva genuri ce au rămas mereu atrăgătoare pentru copii, recunoscute, cu timpul, ca un fel de tezaur artistic fără de preț al unui popor. Printre acestea se numără: basmele, povestirile, snoavele, legendele, baladele, doinele, ghicitorile și proverbele, cu un rol de bază în activitățile instructiv-educative, elaborate în școli.

Dintre toate, singura specie care se perpetuează până-n prezent, trăindu-și, încă, „tinerețea fără bătrânețe” peste tot, în ciuda dezvoltării științei și a tehnicii care i-au diminuat de mult existența ca poveste orală, este basmul.

Așadar, se poate vorbi despre universalitatea basmului încă din cele mai îndepărtate timpuri, la fel cum, desigur, se poate vorbi despre încântarea pe care a adus-o multor generații de copii, sau despre felul în care multe popoare au avut prilejul să-și exprime, prin intermediul lui, pilde despre viață, idei despre timpurile trăite, o anumită viziune despre lume, sentimente diverse, valorile societății în care trăiau, anumite etichete comportamentale, făcând din el o „unealtă perfectă”, pentru a transmite un mesaj cu o latură morală, educativă.

Scriitorii devin ei înșiși culegători și autori de basme, contribuind din plin la analiza basmului, la cunoașterea și la dezvoltarea lui, iar dintre cei mai cunoscuți din literatura universală fac parte: Charles Perrault, scriitor și membru al Academiei Franceze, Jacob și Wilhem Grimm, folcloriști de origine germană, Hans Christian Andersen, creator renumit al acestei specii în literatura daneză, A.S.Puskin, dramaturgul rus care a creat, la fel ca ceilalți, pornind de la basmul popular, culegând din popor, dar și Maxim Gorki, Antoine de Saint-Exupery, Wilhem Hauff, Sandor Petofi, Rudyard Kipling, T. Storm sau Selma Lagerlof.

Fără doar și poate, parcursul fiecăruia dintre ei a fost puternic influențat de contextul vremii și de evoluția societății în care au trăit, basmele lor înfățișând trăsăturile poporului sau prezentând simbolic sentimente reale și mesaje pline de sens.

Charles Perrault a început să scrie basme și să devină recunoscut pentru aceasta odată cu publicarea studiului *Paralela între autentici și moderni*, în care a recurs la o comparație între basmele bretone și basmele din mitologia greco-romană. Pe cele de origine bretonă le-a cules din locurile natale și studiindu-le atent, a descoperit asemănări, atât în ceea ce privește tematica, cât și desfășurarea acțiunii, conflictele și felul în care ele apar, dar și în privința construirii personajelor și a modului în care acestea prind viață. Fiind absolut încântat de farmecul lor, le-a publicat într-o culegere care a apărut în anul 1961, intitulată *Istorie și povești din vremurile trecute*. Printre cele mai apreciate basme scrise de el, se pot număra: *Frumoasa din pădurea adormită*, *Cenușăreasa*, *Motanul încălțat*, *Barbă albastră* și *Scufița Roșie*.

Basmele lui se caracterizează printr-o perspectivă literară ce deschide drumuri în literatura universală, căpătând un răsunet cultural în întreaga lume, dobândind o notorietate incredibilă, devenind adevărate capodopere, în care se reflectă împletirea realului cu fabulosul, dar și imaginea clasică a Binelui care învinge Răul, transmițând, astfel, mesaje cu o latură educativă copiilor.

Tema maturizării e aproape absentă la el, la fel ca și detaliile realiste, legate de aspecte din viața de zi cu zi, pentru că lumea prezentată de scriitor în basme, nu este o lume a țăranilor simpli sau a meșteșugarilor și nici întâmplările nu sunt pe măsura oamenilor de rând, iar acest lucru, se datorează, probabil, faptului că povestirile lui Perrault și-au făcut apariția într-un moment în care societatea franceză traversa un forțat proces de civilizare, introdus de burghezia din Franța și Anglia.

Eroii din basmele lui Perrault preconizează, ca orice alți eroi de basm, un deznodământ fericit, iar acțiunea basmului aduce cu sine factori intelectuali și etici. Mirajul povestirii e întrerupt de câte o reflecție judicioasă, iar virtutea e abil învăluită în ficțiune.

Savoarea basmelor a continuat să fie descoperită la începutul secolului al XIX-lea și de frații Jacob și Wilhem Grimm, culegători de folclor și savanți de renume. Aceștia s-au oprit asupra basmelor, legendelor și snoavelor, în mod special. *Povești pentru copii și gospodărie* este o colecție

de basme publicată de ei, ce conținea un număr de 210 basme culese, în care s-au păstrat dialogul viu, forma scurtă, dinamismul acțiunii, specifice basmului german. Toate edițiile, din 1812 până în 1857, au împărțit poveștile în două volume. Primul volum cuprinde basme precum: *Hansel și Gretel*, *Cenușăreasa*, *Scufița roșie*, *Albă ca Zăpada*, *Muzicanții din Bremen* etc., iar printre basmele din volumul al doilea, se numără: *Omul sărac și omul bogat*, *Tânărul uriaș*, *Băiatul și pisica săracului morar*, *Cei doi călători*, *Vânătorul abil*, *Fiul regelui care nu s-a temut de nimic*, *Cei trei frați*, *Servitorul înțelept*, *Uriașul și croitorul*, *Cheie de aur* etc.

Scriitorul ale cărui basme continuă încă să fie traduse în peste milioane de exemplare, cunoscut mai ales pentru bucuria pe care a adus-o copiilor cu poveștile sale, este danezul Hans Christian Andersen. Câteva dintre cele pentru care a rămas celebru sunt: *Rățușca cea urâtă*, *Mica sirenă*, *Hainele cele noi ale împăratului*, *Soldățul de plumb*, *Fetița cu chibrituri*, *Degețica*, *Cufărul zburător*, *Amnarul fermecat*, *Crăiasa Zăpezii*, *Cufărul zburător*, *Povestea unui gât de sticlă*, *Klaus cel mare și Klaus cel mic*, *Florile micuței Ida* etc. Toate au un caracter educativ, prin felul în care transmit compasiune și empatie, pentru personajele care par neajutorate sau nu au avut șansa de a avea o viață fericită, dar, în același timp, toate, fără excepție, oferă narațiuni captivante și exotice, ce poartă imaginația celor care le citesc, copii și adulți în aceeași măsură, către lumi de neuitat.

Basmele lui Wilhem Hauff continuă și ele să aibă același succes, încântând generații după generații. Publicate în *Almanahul poveștilor* din anul 1826, imediat după terminarea studiilor sale, când devine profesorul particular al copiilor ministrului din Württemberg, pentru care începe să le scrie, ele au, fie o tematică orientală, precum: *Muc cel mic*, *Povestea vasului nălucă*, *Povestea Califului Barză*, fie, altele ca *Hanul din Spessart* sau *Inimă rece*, se regăsesc în spațiul german.

Continuând tradiția europeană a poveștilor scrise de Frații Grimm, tânărul scriitor german își construiește universul basmelor, încercându-l cu miraculos și oferindu-i magie, prin personajele cu care-l populează: negustori iscusiți, păsări fermecate, vrăjitoare, pitici hazlii, prinți îndrăzneți, califi plini de înțelepciune, cadâne minunate, născocind tărâmurii în care eroii trebuie să-și folosească înțelepciunea pentru a ieși din impas, să apeleze la alt fel de forțe decât la luptă sau la forța magiei.

Ele refac drumul oricărui cititor în copilărie, determinându-l să caute locuri care ascund granița dintre bine și rău. Datorită acestor elemente, Hauff va deveni pentru mulți cititori de basm, scriitorul preferat în materie de fantastic și de aventuri.

În folclorul rus, cel care a observat cu multă atenție cultura și complexitatea vieții, transformându-le în imagini și cuvinte, inițial pentru adulți, dar, în aceeași măsură și pentru copii, căror a reușit, în timp, să le câștige inimile, a fost Alexander S. Pușkin, care a perpetuat, în acest fel tradiția acestei specii literare, până în zilele noastre.

El a transmis înțelepciunea populară în basme, precum: *Cupidon și imn*, *Povestea urșilor*, *Povestea prințesei moarte și a celor șapte cavaleri*, *Povestea preotului și a muncitorului său Balda*, *Povestea unui pescar și a unui pește*, *Povestea țarului Saltan, fiul său, gloriosul și puternicul erou Gvidone Saltanovici și frumoasa prințesă Swans*, *Povestea Cockerlei de aur*, *Regele Nikita și patruzeci de fiice ale lui* etc. Toate oferă adultului posibilitatea de a reflecta, iar copilului, posibilitatea de a învăța despre răbdare, bunătate și credința în minuni, de la personaje precum lebede, verigi, cocoșei de aur, carași, țari, prințese sau muncitori de rând.

Combinând cu creativitate elementele folclorice, Pușkin reușește să creeze un basm reprezentativ în tradiția basmului cult rusesc, aducând spiritul poporului său în imagini, limbă, conținut, dar și ideile umaniste ale basmelor populare: bunătatea, dreptatea, credința, fără, însă a schimba imaginea acestora, ci, dimpotrivă, punându-l în evidență, fără a-i modifica sensul, atrăgând atenția și asupra artei populare, cu talentul său. Putem spune, așadar, că basmul său absoarbe tradițiile basmelor populare rusești, având un conținut moral, construit pe un fundament realist. Originalitatea lor constă, însă, în păstrarea substratului popular, a tradițiilor literare anterioare, îmbogățit cu elemente de noutate, precum: simboluri populare, cântece, clișee compoziționale, imagini epice etc.

BIBLIOGRAFIE:

1. Apostolescu, Mihai, *Ion Creangă între marii povestitori ai lumii*, București, Editura Minerva, 1978.

2. Angelescu, Silviu, Păun, Octav, *Basme, cântece românești și doine*, București, Editura Minerva, 1989.
3. Călinescu, George, *Estetica basmului*, București, Editura pentru literatură, 1965.
4. Creangă, Ion, *Povești*, București, Editura Vremea, 2001.
5. Cucos, Constantin, *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și gradele didactice*, București, Editura Polirom, 2009.
6. Chevalier, Jean, Gheerbrant, Alain, *Dicționar de simboluri*, București, Editura Artemis, 1969.
7. Delavrancea, Barbu, Ștefănescu, *Proză (nuvele, povestiri și povești)*, București, Editura Octopodium, 1995.
8. Diaconu, Mircea, *Ion Creangă, Nonconformism și gratuitate*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2002

MIHAI EMINESCU ÎN MEMORIALISTICA LUI IOAN SLAVICI

Prof. Moldovan Alina Valentina, Școala Gimnazială „Avram Iancu” Alba Iulia

Contrar convenției textului memorialistic a cărui esență constă în reconstituirea propriei vieți cu scopul de a o face cunoscută celorlalți, nu doar în fapte concrete, ci și în pretextele care le-au generat, *Amintirile* lui Slavici pun în centrul lor pe celălalt, omul pe care destinul i l-a scos în cale și a cărui înrăurire pozitivă asupra propriei formări se cere răsplătită printr-o mărturie autentică, în măsură să restabilească adevărul, acolo unde el, cu sau fără intenție, a fost denaturat. Ca atare, *Amintirile* lui Slavici sunt, în fapt, o pledoarie pentru adevărul celui alt.

Asupra lui Eminescu, omul și personalitatea culturală, tânărul vehement și acid în limbaj, implicat activ în realitățile culturale, dar și sociale și politice ale timpurilor pe care le-a trăit, Slavici revine obsesiv, datorită, mai ales, convingerii sale intime că datele concrete ale vieții și ale activității eminesciene sunt încă incomplet cunoscute sau eronat interpretate, în principal, din cauza ignorării resorturilor care le-au declanșat. Pe acestea din urmă Slavici le consideră hotărâtoare atunci când este vorba ca, trăgând linie, să se cântărească realizările și nereușitele unei vieți. Omul ar trebui judecat în funcție de intenții, nu de reușite, căci împlinirea nu este dependentă doar sine însuși, ci atârână, de multe ori, de împrejurări. În fapt, aceasta este premisa *Amintirilor*, care pot fi înțelese ca răspuns dat unor acuze pe cât de grave, pe atât de nefondate, în opinia autorului. Este, în viziunea lui Slavici, „o cestiune de pietate” să ia atitudine față de astfel de acuze a căror cauză presupune a fi ignoranța, nu reaua-credință.

Cum substanța textelor alocate lui Eminescu o reprezintă, preponderent, luările de atitudine față de date sau interpretări, este firesc ca acestea să zdruncine câteva mituri. Mai cu seamă prea des clamatul pesimism îl respinge Slavici care și-l amintește pe Eminescu un om de o veselie copilăroasă care râdea cu toată inima, încât ochii tuturor se îndreptau asupra lui. Nu poate fi pesimist, spune autorul, cel a cărui convingere de căpătâi este că oamenii au fost buni, că prezentul i-a degradat, însă viitorul va face ca ei să-și redobândească inocența originală.

Rolul satirei vehemente al cărei ton i-a determinat pe mulți să vadă în Eminescu un pesimist și în pesimismul excesiv o înfățișare a nebuniei, constă, în fapt, în biciuirea necesară conștientizării decăderii morale și spirituale, singura cale a regăsirii de sine și a îndreptării. De asemenea, a porni în reconstituirea imaginii și a firii omului Eminescu pe baza literaturii sale, e o greșală, poetul însemnând adesea nu doar omul care este, ci, mai ales, masca pe care conștient și intenționat și-o pune, pentru ca sentimentele celorlalți să se poată reflecta în poezii destinate lor.

Mult discutatul pesimism a fost frecvent relaționat cu influențele pe care filosofia lui Schopenhauer le-a exercitat asupra lui Eminescu. Dar discuțiile purtate între cei doi studenți la Viena – Eminescu în ipostaza asumată de îndrumător, Slavici în cea de învățăcel ignorant, dar

dispus a se lăsa inițiat și modelat, devin pentru Slavici argumentul unui aproape antisopenhauerism: „...*discutam mereu cu Eminescu, care nici atunci, nici mai târziu nu admitea vederile marelui filosof german, decât în ceea ce privește principiile generale, că lumea adevărată nu e cum o vedem noi, că sufletul e o ființă neatârnată de trup și că fundamentul moralei e simțământul de compătimire, tot adevăruri vechi și de-a pururea nouă.*”ⁱ

Discutate după moartea lui Eminescu, au fost, de asemenea, excesele acestuia, văzute fie drept cauză a bolii care i-a adus moartea, fie ca efect al ei. În studiul *Eminescu și poeziile lui*, Maiorescu încercase să tranșeze problema mizeriei vieții și viciilor omului Eminescu. Criticul arăta că boala care i-a adus moartea poetului nu a fost nicidecum cauzată de lipsurile vieții sau excesul de cafea, tutun ori lectură, ci că acestea au fost, în fapt, forme de manifestare a ei. Această perspectivă nu este contrazisă, ci doar nuanțată de Slavici, care aduce în fața cititorilor un Eminescu preocupat și speriat de perspectiva unei boli de familie care îi secerase deja din frați. Conștient că viața dezordonată îl vulnerabilizează și că vigoarea trupească și sufletească se păstrează printr-un trai regulat, Eminescu, om de o rară disciplină intelectuală, ținea să fie disciplinat și în practica vieții lui, se ferea de excese și accepta sfaturile și intervenția prietenilor în viața sa, uneori brutală, dar bine-intenționată.

Contrariantă și oarecum amuzantă, pentru lectorul deprins cu opiniile generalizante care nu permit nuanțe, este imaginea unui Eminescu cu apucături boierești: „*În timpul petrecut la Viena, ținea mult să aibă locuință comodă, largă, curată, liniștită și luminoasă, să se îmbrace curat și bine, să-și aleagă mâncărurile după plac, să fumeze țigări fine, să-și gătească el însuși cafeaua de Mocca și bea numai vinuri de calitate superioară ori apă curată*”. Slavici nu neagă excesele și viața dezordonată atât de des invocate, ci arată că acestea au fost doar perioade, generate de demonul cunoașterii care îl făcea pe Eminescu să uite de sine, adâncindu-se în lecturi și studii, urmate de etape de regenerare când „*era în stare să doarmă timp de douăzeci și patru de ceasuri întruna și mânca o dată pentru trei inși.*”ⁱⁱ

Plecând de la pretenția autoimpusă a onestității, nu este trecut sub tăcere niciun aspect al vieții omului Eminescu, cu atât mai mult cu cât cele controversate sunt chiar cele mai delicate. Câteva elemente definesc stilul memorialistic slavician: reținerea în ceea ce privește invadarea intimității celui alt, bunul-simț, disprețul față de picanterii, și, privitor la Eminescu, mai ales convingerea că acela care dorește adevărul despre viața și firea sa are a se concentra asupra existenței anterioare declanșării bolii. Problema relațiilor amoroase ale lui Eminescu nu este ocolită, însă abordarea se face pe cât de minimalist pe atât de tranșant: „*În ceea ce privește viața sexuală, el era de o sobrietate extraordinară... Slăbiciunile lui erau cu desăvârșire platonice...și numai ademenit și răpus putea el să aibă legături care nu sunt curate, cum erau în cele din urmă cele cu Veronica Micle, despre care mi-a vorbit numai în ziua când a putut să-mi zică: În sfârșit, am scăpat!*”ⁱⁱⁱ

Pagini scrise „cu sufletul” dezbăt și așa-zisul naționalism eminescian, iar aici Slavici își asumă vina de a fi atras el însuși asupra prietenului oprobiul celorlalți. Atitudinea amândurora, departe de a o cataloga drept extremistă, o explică prin conștiința necesității imperioase a unității culturale a tuturor românilor, înțeleasă ca manifestare independentă de cea politică, nu ca preambul sau modalitate de luptă pentru aceasta. Poporanismul eminescian s-a manifestat prin prețuirea sinceră a omului simplu și a limbii sale, a căror apropiere era și rațiunea numeroaselor peregrinări de-a lungul țării.

Concentrându-se pe existență în ansamblu, accentuând viața, caracterul și gândirea omului, scriitorului și gazetarului Mihai Eminescu, *Amintirile* lui Ioan Slavici reprezintă una dintre cele mai complexe, frumoase și lămuritoare evocări ale lui Mihai Eminescu.

BIBLIOGRAFIE

Negruzzi, Iacob, *Amintiri din „Junimea”*. Ediție îngrijită de Corneliu Simionescu, București, Editura Minerva, 1970
 Panu, George, *Amintiri de la „Junimea” din Iași*. Ediție, prefată și tabel cronologic de Z. Ornea, București, Editura Minerva, 1971
 Slavici, Ioan, *Amintiri*. Postfață de Lucian Raicu, București, Editura Minerva, 1983

ȘCOALA PARTICIPĂ LA MENȚINEREA UNUI MEDIU CURAT

Profesor învățământ primar Todea Floare, Școala Gimnazială „Horea” Horea

La ora actuală aproape în toată lumea se ridică o mare problemă referitoare la degradarea mediului, atât la nivel global cât și la nivel regional.

Cauzele care au dus la degradarea mediului sunt în special defrișările masive și pierderea biodiversității de unde apar ca urmări eroziunea solului, poluarea solului, poluarea apei etc. Toate aceste probleme au apărut ca rezultat al activităților umane uneori greșit realizate și care în viitor trebuie corectate.

Existența unui sistem de educație ecologică solid ar putea proteja și gestiona mediul.

Trebuie să recunoaștem că în zilele noastre copii și adolescenții dar și adulții își petrec cea mai mare parte din zi în fața mijloacelor de comunicare: telefoane, laptop-uri, smartphone etc care au pus stăpânire pe timpul lor liber, tehnologia le-a simplificat viața dar îi deconectează treptat de lumea naturală, de mediul înconjurător iar acest lucru poate avea consecințe dezastruoase.

Factorul cel mai important care duce la scăderea interesului pentru școală în rândul copiilor este detașarea de mediul natural iar lipsa activității fizice la copii duce la stres, tulburări de atenție, depresie, agresivitate etc.

Aici intervine rolul nostru al cadrelor didactice care vor trebui să desfășoare cât mai multe activități posibile în aer liber mai ales în perioada anului când vremea frumoasă ne permite acest lucru cu scopul de a trezi în sufletul copiilor capacitatea de a înțelege și simți mediul ca pe un prieten adevărat care are și el la fel ca ceilalți prieteni nevoie de afectivitate, de cooperare, de încredere, sprijin și dragoste.

Este foarte important să-i putem să-i facem pe copii să înțeleagă că natura /mediul natural suferă la fel ca ei atunci când cineva îi supără, îi lasă neîngrijiți, se poartă urât cu ei, îi jignește sau chiar îi lovește cineva, cu siguranță în ei se trezește sentimente de revoltă, de furie etc. Tot așa se întâmplă și cu mediul înconjurător dacă este sufocat cu reziduuri, este poluat, defrișat, atunci și el la rândul lui se înfurie pe noi și încep să se vadă urmările; eroziuni, furtuni, vânturi puternice etc.

Prin astfel de activități desfășurate cu elevii am reuși mai ales în orele de geografie, științe ale naturii să îi fac să înțeleagă că dacă suntem atenți cu natura, cu mediul înconjurător vor reuși să deslușească șoaptele vântului care le șoptește copacilor taine știute chiar de ei, să înțeleagă că izvorul murmură liniștit când mediul e curat, să înțeleagă de ce apele vuiesc și se supără tare atunci când în drumul lor găsesc reziduuri și deșeuri pe care trebuie să le care și de cele mai multe ori toate dezastrele naturale apar datorită unor oameni, care nu vor să fie prieteni cu mediul deoarece nu-l înțeleg, nu-l respectă, nu-l protejează și nu-i simt strigătul disperat prin care ne roagă pe toți să fim atenți, să nu-l poluăm, să protejăm iar el la rândul lui se va purta prietenește cu noi.

Cred că a sosit momentul să fim mai responsabili toți cu mediul înconjurător, cu natura care ne oferă atâtea frumuseți și bogății și de care avem atâtea nevoie .

BIBLIOGRAFIE :

Colecția – Terra Magazin

Encarta – Enciclopedia 2001

Stelian Turlea – S.O.S. Natura în pericol – Ed. Politică

CREATIVITATEA ȘI STIMULAREA EI ÎN PERIOADA ȘCOLARITĂȚII

Prof. Țuculete Marinela - Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

Creativitatea este capacitatea de a genera idei noi, originale și valoroase, de a aborda probleme în moduri neconvenționale și de a produce lucruri sau soluții care nu au mai fost văzute sau încercate înainte. Ea este esențială pentru progresul cultural, științific și social. Într-o societate aflată într-o continuă schimbare, abilitatea de a gândi original, de a găsi soluții inovatoare și de a aborda problemele din perspective diferite devine tot mai importantă. Perioada formării școlare joacă un rol fundamental în dezvoltarea creativității, deoarece școala este mediul în care elevii își petrec o mare parte din timp și în care li se modelează gândirea, atitudinile și comportamentele. O importanță majoră în acest proces o are descoperirea laturilor personalității elevilor, a creativității ascunse a lor și scoaterea ei la suprafață.

Creativitatea este foarte importantă în învățarea școlară deoarece îi ajută pe elevi să gândească critic, să exploreze și să experimenteze. Funcția psihică esențială procesului de creație este imaginația. Însușirile ei definesc particularitățile actului creator precum **fluiditatea** (posibilitatea întuirii de numeroase idei), **plasticitatea** (ușurința de a schimba punctul de vedere) și **originalitatea** (expresia noutății și raritatea soluției). Factorul ereditar are o influență destul de importantă, însă fără muncă susținută nu se realizează nimic original. În copilărie, creativitatea se manifestă natural prin joc, curiozitate și imaginație. Cunoștințele dobândite prin muncă au și ele un rol major. Ele pot fi dobândite direct prin observarea fenomenelor sau discuția cu specialiști sau indirect, obținute prin lectură și audierea de lecții. Inteligența influențează creația hotărâtor. Ea înlesnește analiza și stabilirea de noi relații și, mai ales, contribuie la aprecierea critică a produselor create. Creația presupune și o motivație adecvată, adică o voință fermă și perseverență pentru a descoperi sau crea ceva nou. Nu în ultimul rând, societatea influențează mult activitățile creatoare prin cerințele sociale, prin știință, tehnică și artă.

Un prim factor esențial în stimularea creativității în școală este **dascălul**. Cadrul didactic nu este doar un transmițător de informații, ci un ghid al gândirii elevilor. Profesorii care încurajează exprimarea liberă a ideilor, acceptă opinii diferite și valorizează originalitatea contribuie semnificativ la dezvoltarea creativității. Metodele didactice moderne joacă un rol crucial în acest sens. Învățarea prin descoperire, problematizarea, brainstormingul, jocul de rol sau proiectele interdisciplinare sunt strategii care stimulează imaginația și gândirea critică. Prin intermediul acestor metode, elevii sunt puși în situația de a analiza, de a formula ipoteze și de a găsi soluții proprii, ceea ce le dezvoltă capacitatea de a gândi creativ. De exemplu, realizarea unui proiect care îmbină literatura cu arta vizuală sau științele cu tehnologia dau elevilor ocazia de a-și exprima potențialul creativ.

Un alt element important îl reprezintă **climatul educațional**. Un mediu sigur, deschis și lipsit de teama greșelii este esențial pentru manifestarea creativității. Trebuie evitată critica prematură ori teama de a nu greși sau de a se face de râs, căci o soluție nu apare chiar de la început. Se știe că atunci când sunt criticați excesiv sau comparați cu alți alții, elevii devin reticenți în a-și exprima ideile, preferând rigiditatea și conformismul în locul originalității. Un alt rol important îl are **curriculumul școlar**, programele care trebuie să prevadă lecții specifice pentru dezvoltarea imaginației. De exemplu, disciplinele artistice precum muzica, desenul sau teatrul contribuie direct la dezvoltarea expresivității. În principiu, metodele active implică eforturi de observare și gândire, de rezolvare a unor probleme. Apoi, activitatea în afara clasei și cea extrașcolară oferă numeroase prilejuri pentru cultivarea imaginației, de aceea vizitarea expozițiilor și excursiile lărgesc orizontul cultural și reprezintă nepuizabile surse de întrebări. Totodată, se pot iniția întâlniri cu oameni de știință și de artă care pot vorbi despre munca lor.

Nu în ultimul rând, **implicarea familiei** are un rol complementar în activitatea școlii pentru stimularea creativității. Părinții care încurajează curiozitatea, lectura, jocurile creative și dialogul deschis contribuie la dezvoltarea armonioasă a copilului, a *iluminării* acestuia. Colaborarea dintre

școală și familie este esențială pentru a crea un cadru unitar de susținere a potențialului creativ al elevilor.

Pentru că internetul a devenit o parte esențială a vieții cotidiene, **mediul online** reprezintă o sursă semnificativă a dezvoltării creativității, căci oferă acces nelimitat la idei, instrumente și forme noi de exprimare. De exemplu, blogurile, rețelele sociale, aplicațiile de editare foto-video, platformele de programare sau de design grafic le permit utilizatorilor să creeze și să experimenteze abilități artistice. Internetul favorizează învățarea colaborativă, prin forumuri, grupuri educaționale sau proiecte online, prin care pot face schimb de idei și, foarte important, pot primi feedback constructiv. De reținut este faptul că utilizarea internetului trebuie să fie obligatoriu echilibrată și ghidată de părinți și profesori. Numai așa acesta devine un aliat valoros în formarea unor elevi creativi care să inoveze într-o lume digitalizată.

În concluzie, cunoașterea metodelor de educare a spiritului creativ în școală ne deschide calea spre o diversificare a predării. Prin metode didactice moderne, profesori implicați, un climat educațional favorabil și o programă flexibilă, școala poate deveni un spațiu al inovației și al gândirii libere în care se pregătesc învățăcei capabili să se adapteze și să contribuie la dezvoltarea societății.

BIBLIOGRAFIE

1. *Dicționarul enciclopedic*, 2000, Editura Cartier, București
2. Popescu-Neveanu P. *Psihologie*, 1991, Editura Didactică și Pedagogică, București
3. Illich, I, *Societatea fără școală*, 2006, Editura Polirom, București
4. Constantin Cucos, *Psihopedagogie*, 1998, Editura Polirom, București

ROLUL INTELIGENȚEI ARTIFICIALE ÎN PROGRESUL EDUCAȚIONAL AL ELEVILOR DE LICEU ȘI DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR ANTREPRENORIALE

Profesor Dr. Ing. Ruscă Marcel, Liceul Tehnologic „Dorin Pavel” Alba Iulia

Rezumat

Prezentul articol analizează rolul inteligenței artificiale (IA) în progresul educațional al elevilor de liceu, cu accent pe dezvoltarea competențelor antreprenoriale, precum inițiativa, gândirea critică, capacitatea de luare a deciziilor și asumarea riscurilor. Scopul cercetării este de a evalua impactul utilizării aplicațiilor bazate pe IA asupra performanței școlare și a formării spiritului antreprenorial. Studiul a fost realizat pe un eșantion de elevi de clasa a X-a, utilizând chestionare, teste de evaluare și observația sistematică. Rezultatele indică o îmbunătățire semnificativă a performanței academice, a motivației pentru învățare și a competențelor antreprenoriale în rândul elevilor care au utilizat IA. Concluziile subliniază importanța integrării responsabile a inteligenței artificiale în educație pentru formarea viitorilor cetățeni activi și antreprenori.

1. Introducere

În ultimele decenii, transformările tehnologice au determinat schimbări semnificative în toate domeniile societății, inclusiv în educație. Inteligența artificială a devenit una dintre cele mai influente tehnologii ale secolului XXI, având un impact major asupra modului în care oamenii învață, muncesc și interacționează (Holmes, Bialik & Fadel, 2019). În context educațional, IA este

utilizată pentru personalizarea învățării, automatizarea evaluării și sprijinirea procesului decizional al profesorilor și elevilor (OECD, 2021).

Educația antreprenorială, ca disciplină școlară, urmărește formarea competențelor necesare integrării tinerilor într-o economie dinamică, caracterizată de inovare, competitivitate și adaptabilitate. Potrivit Ministerului Educației din România (2021), competențele antreprenoriale includ inițiativa, creativitatea, capacitatea de asumare a riscurilor, gândirea critică și responsabilitatea în gestionarea resurselor. Integrarea inteligenței artificiale în acest domeniu poate facilita dezvoltarea acestor competențe prin simulări de afaceri, analiză de date și învățare adaptivă.

Problema cercetării constă în necesitatea de a înțelege modul în care utilizarea inteligenței artificiale în mediul școlar influențează progresul educațional și formarea competențelor antreprenoriale la elevii de liceu. Deși literatura de specialitate evidențiază multiple beneficii ale IA, există încă puține studii aplicate la nivelul învățământului preuniversitar românesc (Istrate & Hălălișan, 2020).

Obiectivele cercetării sunt:

1. Analizarea impactului inteligenței artificiale asupra performanței școlare a elevilor de clasa a X-a.
2. Evaluarea influenței IA asupra dezvoltării competențelor antreprenoriale.
3. Investigarea percepției elevilor asupra utilității IA în procesul educațional.

Ipoteza cercetării: Utilizarea inteligenței artificiale în activitățile didactice determină o creștere semnificativă a performanței școlare și a competențelor antreprenoriale ale elevilor de liceu.

2. Cadru teoretic

2.1. Inteligența artificială în educație

Inteligența artificială poate fi definită ca ansamblul tehnologiilor care permit sistemelor informatice să simuleze procese cognitive umane, precum învățarea, raționamentul și luarea deciziilor (Russell & Norvig, 2021).

În educație, IA este utilizată în principal pentru:

- învățare adaptivă,
- tutori inteligenți,
- evaluare automată,
- analiză predictivă a performanței elevilor.

Luckin et al. (2016) subliniază faptul că IA poate sprijini învățarea personalizată, adaptând conținutul la ritmul și stilul fiecărui elev, ceea ce contribuie la reducerea abandonului școlar și la creșterea motivației.

La nivel internațional, numeroase sisteme educaționale au început să integreze IA în curriculum, în special în domeniile STEM și în educația antreprenorială (OECD, 2021). În România, utilizarea IA este încă într-un stadiu incipient, însă există inițiative precum platformele educaționale digitale și proiectele pilot susținute de Ministerul Educației (Ministerul Educației, 2021).

2.2. Educația antreprenorială și competențele cheie

Educația antreprenorială este considerată o componentă esențială a formării tinerilor pentru integrarea într-o economie bazată pe cunoaștere și inovare (European Commission, 2016). Conform cadrului european al competențelor antreprenoriale (EntreComp), competențele antreprenoriale sunt structurate în trei domenii principale: idei și oportunități, resurse, acțiune (Bacigalupo et al., 2016).

În curriculumul românesc, educația antreprenorială urmărește dezvoltarea:

- spiritului de inițiativă,
- gândirii critice,
- capacității de luare a deciziilor,
- responsabilității economice (Ministerul Educației, 2021).

Integrarea inteligenței artificiale în acest domeniu poate sprijini elevii în înțelegerea mecanismelor pieței, în analiza datelor economice și în simularea proceselor decizionale din mediul de afaceri (Holmes et al., 2019).

3. Metodologia cercetării

3.1. Participanți

Cercetarea a fost realizată pe un eșantion de 120 de elevi de clasa a X-a, provenind din două licee teoretice din mediul urban. Elevii au fost împărțiți în:

- Grup experimental: 60 de elevi care au utilizat instrumente educaționale bazate pe inteligență artificială.
- Grup de control: 60 de elevi care au urmat metode tradiționale de predare.

3.2. Instrumente de cercetare

Au fost utilizate următoarele instrumente:

1. Chestionar de evaluare a competențelor antreprenoriale, adaptat după cadrul Entre Comp (Bacigalupo et al., 2016).
2. Teste de evaluare la disciplina Educație antreprenorială, aplicate la începutul și la sfârșitul perioadei de studiu.
3. Fișe de observație pentru monitorizarea implicării elevilor în activitățile de tip proiect.

3.3. Procedura

Pe o perioadă de 12 săptămâni, grupul experimental a utilizat:

- platforme de învățare adaptivă,
- simulatoare de afaceri bazate pe IA,
- chatboți educaționali pentru clarificarea conceptelor economice.

Grupul de control a urmat curriculumul standard, fără utilizarea instrumentelor IA.

3.4. Analiza datelor

Datele au fost analizate prin compararea mediilor scorurilor inițiale și finale și prin interpretarea rezultatelor chestionarelor. Au fost utilizate metode statistice descriptive și comparative.

4. Rezultate

4.1. Performanța academică

Elevii din grupul experimental au înregistrat o creștere semnificativă a performanței academice față de grupul de control.

Tabelul 1. Evoluția performanței academice

Grup	Media inițială	Media finală	Diferență
Grup experimental	7,05	8,30	+1,25
Grup de control	7,10	7,55	+0,45

4.2. Dezvoltarea competențelor antreprenoriale

Chestionarele au evidențiat o creștere semnificativă a:

- inițiativei (+28%),
- gândirii critice (+24%),
- capacității de luare a deciziilor (+22%),
- asumării riscurilor (+19%).

4.3. Motivația și implicarea elevilor

Elevii care au utilizat IA au manifestat un nivel mai ridicat de interes pentru activitățile de tip proiect și o mai mare implicare în simulările de afaceri, comparativ cu elevii din grupul de control.

5. Discuție

Rezultatele obținute confirmă ipoteza cercetării și sunt în concordanță cu literatura de specialitate internațională și națională. Holmes et al. (2019) și OECD (2021) subliniază faptul că inteligența artificială contribuie la personalizarea învățării și la creșterea eficienței procesului educațional. De asemenea, studiile realizate de Zawacki-Richter et al. (2019) evidențiază rolul IA în dezvoltarea competențelor de nivel superior, precum gândirea critică și luarea deciziilor.

În contextul educației antreprenoriale, utilizarea simulatoarelor de afaceri bazate pe IA permite elevilor să experimenteze situații reale de piață într-un mediu controlat, ceea ce favorizează asumarea responsabilă a riscurilor și dezvoltarea competențelor decizionale (Bacigalupo et al., 2016).

Totodată, rezultatele sunt susținute și de cercetările românești care arată că utilizarea tehnologiilor digitale moderne crește motivația elevilor și îmbunătățește rezultatele școlare (Istrate & Hălălișan, 2020).

Limitările studiului includ durata relativ scurtă a cercetării, dimensiunea limitată a eșantionului și lipsa diversității geografice. De asemenea, nu au fost analizate diferențe între discipline sau între niveluri diferite de performanță inițială.

6. Concluzii

Prezentul articol evidențiază rolul esențial al inteligenței artificiale în progresul educațional al elevilor de liceu și în dezvoltarea competențelor antreprenoriale. Integrarea IA în procesul educațional contribuie la creșterea performanței academice, a motivației pentru învățare și a capacității de a lua decizii informate.

În contextul economiei digitale, formarea elevilor cu competențe antreprenoriale și digitale este esențială pentru integrarea lor profesională și socială. Prin urmare, se recomandă extinderea utilizării inteligenței artificiale în școlile românești, însoțită de formarea cadrelor didactice și de elaborarea unor politici educaționale clare în acest domeniu.

Bibliografie

- 1) Bacigalupo, M., Kampylis, P., Punie, Y., & Van den Brande, G. (2016). *EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- 2) European Commission. (2016). *Entrepreneurship Education: A Road to Success*. Brussels: European Commission.
- 3) Holmes, W., Bialik, M., & Fadel, C. (2019). *Artificial Intelligence in Education: Promises and Implications for Teaching and Learning*. Boston, MA: Center for Curriculum Redesign.
- 4) Istrate, O., & Hălălișan, C. (2020). Tehnologia digitală în educația românească: provocări și oportunități. *Revista de Pedagogie*, 68(1), 45–58.
- 5) Luckin, R., Holmes, W., Griffiths, M., & Forcier, L. B. (2016). *Intelligence Unleashed: An Argument for AI in Education*. London: Pearson Education.
- 6) Ministerul Educației. (2021). *Programa școlară pentru disciplina Educație antreprenorială – liceu*. București: Ministerul Educației.
- 7) OECD. (2021). *Artificial Intelligence in Education: Challenges and Opportunities*. Paris: OECD Publishing.
- 8) Russell, S., & Norvig, P. (2021). *Artificial Intelligence: A Modern Approach* (4th ed.). New York, NY: Pearson.

- 9) Zawacki-Richter, O., Marín, V. I., Bond, M., & Gouverneur, F. (2019). Systematic review of research on artificial intelligence applications in higher education. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 16(1), 1–27.
-